

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 8 juli 2010

MEDITATIE

Daar zij licht

Machtig is het eerste Bijbelhoofdstuk, dat ons met enkele woorden de wordingsgeschiedenis van het heelal voorstelt. Het eerste dat God schiep, was het licht. In de schepping openbaarde God Zichzelf. Hij had lust om de heerlijkheid van Zijn Wezen buiten Zichzelf te betonen.

God behoefde de schepping niet, opdat Hij in *dezelve* Zijn eigen heerlijkheid zou aanschouwen, want eer er enig schepsel was, verlustigde de Drie-enige Zich in Zijn eigen Wezen en heerlijkheid. Maar God wilde schepselen voortbrengen, omdat Hij buiten Zijn eigen Wezen Zijn heerlijkheid ten toon wilde spreiden.

God is licht en in Hem is geen duisternis. Dat God het eerst het licht schiep, is dan ook geheel in overeenstemming met Zijn eigen Wezen. In dit woord openbaart zich de macht Gods, die in de duisternis buiten Hem Zijn licht doet schijnen. Wij kunnen ons niet goed voorstellen wat dat geweest moet zijn, toen het licht opging, dat door God geschapen was. De heerlijkheid van dat licht Gods is

En God zeide: Daar zij licht, en daar werd licht.

Genesis 1 : 3

in het bijzonder gezien in de mens, die als de beelddrager Gods ook zelf een licht was.

Door de zonde is het licht, dat God in de schepping schijnen deed, echter gedoofd. Van de mens staat nu, dat hij duisternis is. Maar het is een eeuwig wonder van Gods vrije gunst en ontferming, dat God dit woord bij vernieuwing gesproken heeft, toen Hij de door de zonde verdonkerde aarde met Zijn Goddelijk licht ging beschijnen. Want het heeft God behaagd om op deze aarde de majesteit van Zijn Goddelijke wil te ontsluiëren in de openbaring van Zijn Zoon Jezus Christus.

De Zoon van God zal de Hersteller zijn van alles, dat door de zonde geschonden is. Hij voert de raad van Zijn Vader

uit en zal het oogmerk Gods ook zeker bereiken. Sprak God eenmaal toen Hij het grote heelal schiep: Daar zij licht, ook bij de herschepping, waardoor God Zijn doel bereiken zal, spreekt Hij: Daar zij licht. En Gods kracht en wijsheid vindt een weg, waardoor Hij het licht van Zijn genade en ontferming kan doen schijnen, gepaard aan het licht van Zijn schitterende heiligheid en rechtvaardigheid.

Het licht van Gods heiligheid en rechtvaardigheid zou de mens voor eeuwig verteerd hebben, wanneer God in Zijn onbevattelijke wijsheid niet een licht had doen schijnen in de zending van Zijn Zoon. En wel zo, dat de lichtstralen van al Zijn deugden gebundeld zijn in Hem, Die de Zonder gerechtigheid is en Die Zijn licht doet schijnen over hen, die in duisternis zitten en wonen in het land van de schaduw van de dood.

Ditzelfde woord vervult de Heere nog telkenmale, wanneer het Hem behaagt een mens uit de duisternis van zijn van God vervreemde staat en toestand te rukken. Dan is het de Heere, Die betuigt: Daar zij licht.

Wat is het een voorrecht, als dat licht van Gods ontdekkende Geest in ons hart komt om ons aan onze duisternis en aan onze ellende bekend te maken. Want nooit zal het licht in Christus in onze ziel rijzen, als niet onze duisternis door ontdekkende genade ons wordt bekendgemaakt.

De Heere sprak: Daar zij licht, en daar werd licht. En dat is nog het noodzakelijkste in het leven van een mens, dat er licht opgaat in zijn ziel. Want al wat openbaar maakt, is licht. Dan ziet de mens God en zichzelf en zal zijn eigen stikdonkere duisternis gewaar worden. Dan ziet de mens zijn gescheidenheid van God en het feit, dat hij op weg is om in de eeuwige duisternis te verzinken.

Maar wat wonder voor de mens, als hij door Gods genade een oog ontvangt om dat licht te zien, waarmee God een verloren mens beschijnen wil. Het licht van Zijn Goddelijke genade en ontferming. Dat licht kon alleen maar schijnen, als de Zoon van

Inhoud

- 1 Daar zij licht
- 2 Commentaar: Resomer en cryomeren
- 3 De Naam: Bijbelstudie over de namen van de Middelaar (27)
- 4 Wat ik las (10)
- 6 Een dag van goede boodschap
- 7 De verwachting van de wederkomst (2)
- 8 Joodse symboliek en wij (4)
- 9 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten

88e jaargang

Nr. 41

God in de duisternis neerdaalde. Wie kan dat vatten, dat het licht uit het Licht op Golgotha in de diepte van de eeuwige duisternis neerdaalde. Wij lezen toch dat, toen Chr'stus aan het kruis hing, de zon verduisterd werd. Het licht der schepping doofde, opdat het licht der herschepping des te heerlijker schijnen zou. Daardoor is het licht der genade mogelijk en voor Gods Kerk ook vertroostend, want door dat licht wordt de begenadigde mens weer beelddrager Gods. Wie door dat licht beschenen wordt, zal ook dat licht uitdragen op de aarde. Zouden we dan niet verlegen moeten worden, om het schijnen van dat licht in onze ziel? Och, de dagen der duisternis zijn ook in het leven van Gods volk nog zo veel. De duisternis kunnen we zelf niet wegvagen. Daar is de stem Gods voor nodig. Datervaart Gods Kerk maar al te zeer in het leven. De almachtige God kan

dat alleen maar doen. Hij spreekt en het is er, Hij gebiedt en het staat er. Volheerlijk liet God licht schijnen in de ure van de schepping van hemel en aarde. Door de zonde is de duisternis weer gekomen over de volken, maar door de genade Gods zal het licht met meerdere majesteit en luister stralen en schijnen. En die hier met dat licht begiftigd wordt, zal eenmaal in het eeuwig licht delen, want dat is de erfenis van de heiligen. Als de raad Gods zal uitgediend zijn, zal het eeuwig licht rijzen. Zullen we daaraan deel hebben, dan moeten we hier op aarde de stem Gods ook persoonlijk verstaan: Daar zij licht! En ook ervaren: En daar werd licht. Daartoe geve de Heere ons vele onderzoekingen des harten, om te beproeven of dat hemelse licht is opgegaan.

wijlen ds. A. Vergunst

Beide technieken zijn mogelijk milieuvriendelijker, duurzamer en voordeliger dan cremen, waarbij het lichaam wordt verbrand.

Techniek

Bij het resomeren wordt het lichaam in een zuurbad gelegd en verwaterd. Bij het cryomeren wordt het lichaam behandeld met vloeibare stikstof. De uitvaartorganisaties willen de mensen diverse mogelijkheden bieden. Begraven blijft ook mogelijk, want men wil natuurlijk ook christenen als klant houden.

Om de nieuwe technieken toe te passen is een wetswijziging nodig. Aan de in de geschiedenis voorkomende vormen van lijkbezorging worden weer nieuwe toegevoegd. Onder het mom van duurzaamheid en milieuvriendelijkheid moet de dood maar zo efficiënt mogelijk worden weggewerkt. Ethische normen spelen kennelijk geen rol meer, al zal men duurzaamheid en milieuvriendelijkheid wel als zodanig beschouwen. En dat niet ten onrechte, maar hier moeten andere gezichtspunten doorslaggevend zijn. Ethische normen ontleend aan het Woord van God doen er sowieso niet meer toe.

Geschiedenis

Er is overigens niets nieuws onder de zon. De verschillende vormen van lijkbezorging die we in de geschiedenis aantreffen, kunnen naar de vier elementen: aarde, water, lucht en

COMMENTAAR

Resomeren en cryomeren

Het moet nog milieuvriendelijker dan cremen. Het moet nog economischer. De uitvaartwereld onderzoekt twee alternatieven voor

cremen: verwateren (resomeren) of vriesdrogen (cryomeren). In beide gevallen resteert wit poeder. Zo bericht ons het Reformatorisch Dagblad.

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Wvd. hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken

ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele, Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden, tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop, postbus 33, 2950 AA Alblisserdam tel. 078-6912899, fax 078-6919536 e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties € 0,70 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** in het bezit van de drukker te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur.**

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan: Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden, tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling): voor Nederland: € 11,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober); voor het buitenland: € 23,- per jaar + extra portiekosten. Canada \$ 110,-; USA \$ 110,-.

Correspondentie-adres Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av, N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Bijbelstudie over de namen van de Middelaar

KRACHT
LAM
LEEUEW
METGEZEL
MENS

vuur gerangschikt worden, zo heeft de vrijgemaakte ethicus prof. dr. J. Douma aangetoond.

Het eerste element *aarde* wijst op begraven. Dat is, zo blijkt ook uit opgravingen in de oudste steentijd, de oudste en meest voorkomende vorm van lijkbezorging geweest.

Het tweede element is *water*. Men laat de lijken afdrijven op zee of op een rivier. Vaak heerst de gedachte dat de lijken ten slotte in geheimzinnige verre streken hun bestemming krijgen. Daar komt dus nu een variant bij: verwateren of resomeren.

Als derde element wordt genoemd: *lucht*. De lijken worden ten prooi aan hyena's en gieren of ook aan zon, regen en wind overgegeven. De resterende beenderen kunnen een plaats in het huis van de nabestaanden ontvangen. Het vriesdrogen (cryomeren) lijkt in deze categorie te passen. Het laatste element: *vuur*, wijst op cremieren.

Argumenten voor cremieren

Cremieren heeft in Nederland een hoge vlucht genomen. Cremieren is pas sinds 1991 volstrekt aan begraven gelijkgesteld. Toch is de verhouding cremieren-begraven inmiddels ongeveer 50-50%. De voorstanders voor cremieren voeren doorgaans vier argumenten aan: het hygiënische, het economische, het ruimtelijke en het esthetische argument. Cremieren levert minder gevaar voor de gezondheid op dan begraven. Cremieren is voordeliger dan begraven. Cremieren vraagt minder ruimte. Cremieren betekent geen proces van ontbinding en verrotting. Schijnbaar schoon klinkende argumenten.

De alternatieven

Je huivert als je op de internetsite van uitvaart.nl leest wat de alternatieve methoden inhouden.

Cryomeren gaat langs de volgende stappen:

1. Het stoffelijk overschot wordt in 10 dagen gekoeld tot min 18 graden Celsius.
2. Het door en door bevroren lichaam wordt ondergedompeld in vloeibare stikstof (-196 graden), waardoor het heel broos wordt.
3. Dit ijslichaam wordt blootgesteld aan kleine trillingen en valt uiteen in een organische substantie.
4. Het kwik (van vullingen) en eventuele resten van chirurgische metalen worden magnetisch verwijderd.

Zie, de Leeuw Die uit den stam van Juda is, (...) heeft overwonnen.

Openbaring 5:5

Johannes is verbannen naar het eiland Patmos. In een van de gezichten ziet hij een Gestalte op de troon met in de rechterhand een boekrol. Dit boek is verzegeld met zeven zegelen. Het betreft het boek van Gods raadsbesluiten. Het hart van al Gods besluiten is het besluit der verkiezing. Zullen de besluiten ten uitvoer gebracht worden, dan moet het boek worden geopend. De vraag wordt gesteld: 'Wie is waardig het boek te openen en zijn zegelen open te breken?' Dit boek kan namelijk alleen geopend worden door iemand die daartoe gerechtigd en bekwaam is. Op die vraag bleef het angstig stil. Er was niemand, die de bevoegdheid had om de rol te openen. En Johannes weende gans zeer, want Gods raad ter zaligheid van zondaren leek hier vast te lopen. Dan spreekt één van de ouderlingen: 'Ween niet; Zie, de Leeuw Die uit den stam van Juda is, heeft overwonnen'. Hij is bevoegd en bekwaam om voor de voortgang van Gods raad zorg te dragen.

De Middelaar wordt soms 'Het Lam' genoemd. Die naam ziet op Zijn vernedering. Was Hij niet 'Het Lam' de Vader zou Hem geen toestemming kunnen geven om de rol te nemen. De schuld moest eerst betaald worden. Hier wordt Hij 'De Leeuw' genoemd. Christus openbaart Zich nader aan Johannes nader in de staat van Zijn verhoging. Daar heeft deze Naam betrekking op. De kanttekenaar schrijft: 'Alzo wordt Christus genaamd uit de zegening van Juda in het testament van Jakob, en dat vanwege Zijn Koninklijke en overwinnende kracht over den duivel, wereld, zonde en dood'.

Jakob sprak op zijn sterfbed: 'Juda is een leeuwenwelp; gij zijt van de roef opgeklimmen mijn zoon. Hij kromt zich; hij legt zich neder als een leeuw, en als een oude leeuw. Wie zal hem doen opstaan? (Gen. 49:9, 10)'. Christus is de grote Zoon van Juda. Een leeuw is het zinnebeeld van kracht. De leeuw is de koning der dieren. De grote tegenstander van Christus, de satan wordt ook briesende leeuw genoemd. Laten we zijn kracht niet onderschatten. Maar de Leeuw uit Judas stam heeft de satan overwonnen.

De tijdsvorm geeft aan dat de strijd achter de rug ligt. De overwinning is reeds behaald. Hij is bevoegd om de rol te openen, want Hij heeft Gods deugden opgeluisterd. Hij is bekwaam om de rol te openen, want Het Lam heeft de kracht van een Leeuw. Hij heeft zevenen hoornen en zeven ogen om Gods raad te volvoeren.

Een van de ouderlingen heeft de wenende Johannes op deze Leeuw gewezen. Dat mogen we ook vandaag wenende zielen doen. Stond u reeds in de beleving voor dezelfde onmogelijkheid waar Johannes hier voor stond? Hebt u geleerd dat de zaligheid alleen in deze weg verkregen kan worden? Dit hoofdstuk leert ons dat er voor hen die de Leeuw uit Juda's stam leren kennen, alleen aanbidding overblijft. 'Voor Zijn troon en hier beneden'.

Nunspet, ds. A. Schot

5. 25 tot 30 kilo droog poeder blijft over en wordt in een milieuvriendelijke kist (van bijvoorbeeld aardappelzetmeel) gedaan.
6. De kist kan worden begraven in een klein formaat graf. De overblijfselen zullen binnen 6 tot 12 maanden tot compost zijn vergaan. Op het graf kan een boom worden geplant die de compost als voeding gebruikt.

Resomeren (ook wel aangeduid als alkalische hydrolyse) betekent dat onder invloed van natronloog en water de chemische verbindingen verbroken worden, waardoor een stoffelijk overschot tot 3 % van zijn oorspronkelijk gewicht wordt gereduceerd. Blijft over een hoopje minerale as en vloeistof. Het afvalwater kan via de normale zuiveringsinstallatie worden verwerkt en de as gaat in een urn.

Christelijk geloof

Het pleidooi voor cremen en voor de alternatieven daarvan: resomeren en cryomeren is een gevolg van het feit dat men geen boodschap meer heeft aan de Bijbelse boodschap. Ten diepste weet men geen raad met de dood. Dat er na de dood een eeuwigheid volgt, is voor velen niet meer dan een verhaaltje. Cremeren is in de meeste gevallen niet eens meer een bewust protest tegen de opstanding uit de doden. Dat gelooft men al lang niet meer. De huiver voor de dood, zoals die bij heidenen gevonden wordt, is in onze gesecculariseerde maatschappij verdwenen. Tenminste, zo doet men zich voor. Het moet allemaal

goedkoop, vlug en zo netjes mogelijk. Zakelijke, milieutechnische, economische argumenten zijn bepalend als het gaat om de bezorging van onze doden. Maar als christenen mogen we ons daardoor niet laten leiden. De Bijbel leert ons duidelijk anders. Wat heeft Abraham zich niet ingespannen om een eigen begraafplaats te kopen voor Sara. Uitdrukkelijk gaf Jozef bevel aan zijn broers dat zijn gebeente

Christus werd begraven naar de profetie van Jesaja 53. Zijn begrafenis behoort bij Zijn werk van verlossing. Het is een onmisbare schakel daarin. Op Zijn begrafenis volgt Zijn opstanding.

uit Egypte zou worden meegevoerd naar het land Israël om daar begraven te worden. Zo zouden we meer uit het Oude Testament kunnen noemen. We hebben echter een groter voorbeeld. Christus werd begraven naar de profetie van Jesaja 53. Zijn begrafenis behoort bij Zijn werk van verlossing. Het is een onmisbare schakel daarin. Op Zijn begrafenis volgt Zijn opstanding. Dat is geen symboliek, maar levende werkelijkheid. Zo zal ook Gods kind met Christus worden begraven om met Hem op te staan. Paulus spreekt niet zonder oorzaak over het één plant zijn met Hem in de gelijkmaking van Zijn dood, opdat wij het ook zullen zijn in de gelijkmaking

van Zijn opstanding. Begraven worden en opstaan behoren bij elkaar. Daar is een onlosmakelijk verband tussen. We lezen van dat verband in 1 Korinthe 15:42 in het beeld van het zaaien van het lichaam en het opgewekt worden daarvan. Vandaar de aanduiding 'dodenakker' voor begraafplaats.

Piëteit

Om de lichamen van onze overleden geliefden te bezorgen is de begrafenis niet alleen de in de Schrift aangewezen manier, maar wordt ook de liefde tot de overledenen op de meest piëteitvolle wijze tot uitdrukking gebracht. Cremeren en alles wat daarmee verband houdt staat in de Schrift in het teken van straf bij ernstige zonden. Denk maar aan Achan in Jozua 7.

Alle zakelijke en economische argumenten ten spijt – die overigens lang niet altijd steek houden – blijft ook in deze gesecculariseerde samenleving de begrafenis een christelijke daad. Als daar ook nog de sprake van zo mogen uitgaan: 'Het lichaam wordt gezaaid in verderfelikheden, het wordt eenmaal opgewekt in onverderfelikheden', zou het misschien nog iemand tot nadenken kunnen stemmen. Laten we in alle duidelijkheid cremen en de vormen die daarmee samnehnagen blijven afwijzen als zijnde een uiting van steeds verder doordringend heidendom. En dat onze hoop toch in 1 Kor. 15 gefundeerd zou zijn.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

WAT IK LAS

10

Boektitel:

“De godvruchtige avondmaalganger”

Auteur: Petrus Immens

(In deze serie beschrijven tien auteurs één van hun meest geliefde boeken)

‘De godvruchtige avondmaalganger’ is waarschijnlijk het bekendste boek in onze kring als het gaat om het Heilig Avondmaal, de voorbereiding en het waardig gebruik ervan. Het boek verscheen voor het eerst in 1752 te Middelburg. Dus na Immens’s sterven. Het is wel twintig keer herdrukt.

Leven

Er is niet zoveel bekend over het leven van Petrus Immens. In het Voorwoord op de uitgave van De Banier in 1937 staat een korte levensschets. Petrus Immens werd geboren op 26 oktober 1664 in Oirschot. Hij is achterenvolgens predikant is geweest in

Oirschot (1688), West-Souburg (1691), Zaltbommel (1695) en Middelburg (1698) en tenslotte daar overleden op 18 november 1720.

Zijn vader was predikant in Oirschot. Van hem is bekend dat hij zeer geacht en bekend was vanwege zijn tedere en voorbeeldige godzaligheid. De moe-

der van Petrus Immens was de verstandige en vrome Maria van der Delien. Ook haar vader was predikant. Het gezin Immens werd gezegend met een talrijk kroost en naast Petrus werden er meer familieleden predikant.

De Heere werkte al in zijn jonge jaren in het leven van Petrus Immens. De Heere gaf hem diepe indrukken. Hij kreeg veel te zien in de afgrond van zijn verdorven hart, zijn walgelijke melaatsheid en de daaruit voortvloeiende vloek- en helwaardigheid. Hij werd ook overtuigd van zijn volslagen onmacht om het leven in eigen hand te kunnen houden. Alle eigengerechtigheid werd ongenoegzaam en hij mocht zich tot Jezus wenden met al zijn schulden, zonden en wonden.

Doel

Het boek "De Godvruchtige avondmaalganger" bevat door Jacoba Petronella Winckelman uitgeschreven oefeningen. In het Voorwoord staat een motivatie voor zijn oefeningen voor het Heilig Avondmaal: 'In zijn bijzondere oefeningen voor het Heilig Avondmaal legde hij het uitsluitend op zulke stoffen toe die tot oefening der godzaligheid hun naaste betrekking hadden en de allergeschiktste waren om voor het godvruchtig gemoed tot een gelovige, blijmoedige en vrijmoedige avondmaalsgenieting bevorderlijk te zijn; en om de vreemdelingen van de verbondsbeloften die, nog buiten God en buiten de Heere Jezus ongelukkig omzwervende, geen hoop hadden, op God in Christus belust en verliefd te maken, tot Zijn verbondsgemeenschap met grote ernst des harten uit te lokken en zo tot een Gode waardig gebruik van het heilig avondmaal op te leiden'.

Veertien

Het boek telt veertien verhandelingen. In de eerste verhandeling gaat Immens in op de middelen die de onbekeerden hebben te gebruiken om het geloof deelachtig te worden. Scherp geeft hij aan dat alleen een uiterlijk toestemmen van de waarheid niet genoeg is: 'Een blote beschouwing maakt niemand zalig'. Er wordt gewezen naar Christus: 'Maar die waarlijk gelooft, kent de waarheden met aandoening, met indruk, hij ziet zijn ellende met gevoel, met verlegenheid; hij beschouwt Christus als de enige Weg ter zaligheid, met uitgaande begeerten om aan Hem deel te hebben'.

Immens spreekt met twee woorden

als hij aangeeft: 'De Heilige Geest, Die hier alleen de Werkmeester van is (de geloofsdaad) geeft de zondaar twee ogen. Met de ene ziet hij zichzelf en met de andere de Heere Jezus'. Leerzaam is het als hij mensen aanspreekt die zeggen: 'Het hapert niet aan mijn willen, ik voel mijn hart genegen om God te dienen: ik zie er zo veel voordeel in, maar ik kan waarlijk niet. Waar hapert het dan aan? Want al gebruik ik de middelen, ik vorder niet; ik blijf dezelfde'.

Het antwoord van Immens is: 'Gij meent dat gij wilt, en in zeker opzicht is het waarheid, gij wilt wel zalig worden, maar de weg langs welke gij die zaligheid bekomen kunt, staat u niet

De Heere werkte al in zijn jonge jaren in het leven van Petrus Immens. De Heere gaf hem diepe indrukken. Hij kreeg veel te zien in de afgrond van zijn verdorven hart.

aan. Gij handelt als iemand die wel zin heeft om het aangeboden goed te kopen, maar de prijs die hij er voor moet opbrengen staat hem niet aan en daarom gaat de koop niet door. Er is ook nog iets dat u terug houdt: gij kunt van uw liefste begeerlijkheid niet afzien'.

Immens geeft dan aan dat men twee heren wil dienen, de wereld wat en God wat. Als middelen om tot de zaligheid te komen worden genoemd: het naarstig opkomen onder Gods Woord. Uitvoerig wordt ingegaan op hoe men zich dient voor te bereiden op de kerkgang: 'Zo gaat nooit uw huis uit zonder u eerst af te zonderen, al zijn het maar weinige ogenblikken, en buigt uw knieën voor God'. Het onderzoek van Gods Woord en het gebed worden aangewezen als middelen tot bekering.

Zielenherder

Troostrijk is het als Immens hen aanspreekt die 'nog zo bekommerd zijn of het wel waarheid is'. En wie van Gods kinderen kent die strijd niet.

'Durft gij te ontkennen, dat het gezicht, dat gij hebt van uw verloren staat, u verlegen, bekommerd en bedreeft maakt. Zijn de zonde, wereld en eigenliefde u niet tot vijanden? God, Die geboren heeft, Christus als de Allerdierbaarste, en alle godvruchtigen, die uit God geboren zijn, zijn die niet het voorwerp van uw liefde, daar gij er voor deze afkerig en vijandig van waart? Welnu, wie heeft dat in u gewerkt? Zijn dat niet de beginselen van het geloof? Geef er toch God de eer van en wees niet langer ongelovig, maar gelovig'.

Ook spreekt hij Gods kinderen aan met betrekking tot het Heilig Avondmaal. Is ook dit weer niet vaak de ervaring van Gods kinderen? 'Waarom zijt gij altijd zo beroerd en verlegen, vooral tegen de tijd van het avondmaal? Gij vreest, dat uw geloof niet oprecht is omdat gij nog zoveel verdorvenheden in u vindt? Gij denkt: had ik het geloof, mijn hart zou meer gereinigd zijn, ik zou tederder voor God leven. Maar komt, beurt uw hart eens op'.

En dan geeft Immens een aantal opbeurende opmerkingen zoals: 'Zegt ja, zo zondig ben ik, en nog erger, maar Jezus is machtig om mij te helpen. Laat u toch niet terughouden om te naderen, want daarvan weg te blijven is ongeloof en ongehoorzaamheid aan Gods bevel. Werpt uw ziel in Jezus' armen en waag het op Hem, Hij zal u in liefde ontmoeten. Al is uw geloof zwak, een klein geloof is ook geloof'.

Bovengenoemde zaken komen uit de eerste verhandeling, een korte kennismaking met Petrus Immens. Immens gaat in de andere verhandelingen onderwijzend in op de verzekering van het geloof (derde verhandeling), de verachtering in de genade (zevende verhandeling), de inwilliging van het verbond (negende verhandeling). In de 12^e t/m 14^e verhandeling gaat hij uitvoerig in op de voorbereiding, de deelname aan en de nabetrachting op het Heilig Avondmaal.

Het zal u wel duidelijk zijn, van ganser harte wekken wij u op dit kostelijke boek ter hand te nemen.

(Slot van de serie 'wat ik las')

Zwijndrecht,

J. Verschoor

Een dag van goede boodschap

Jaarverslag Zending 2009

Door middel van het jaarverslag wil het Deputaatschap voor de Zending van onze gemeenten de lezers deelgenoot maken van de ontwikkelingen van het achterliggende jaar.

In het Ten geleide wordt opgemerkt dat de uitbreiding van Gods Koninkrijk een aangevochten zaak is. Zo wordt dat ook dikwijls ervaren. Maar de opdracht van de Koning van de Kerk blijft om het Evangelie te verkondigen tot aan de einden van de aarde. Dat mag ook met alle gebrek vanuit de kring van onze gemeenten gestalte krijgen op de verschillende zendingsvelden.

De titel van het jaarverslag "Een dag van goede boodschap" verwijst naar 2 Koningen 7:9, waar we lezen van vier melaatse mannen die tot de ontdekking komen dat het leger van de Syriërs op de vlucht is geslagen. De goede boodschap, dat er vergeving van zonden is in het bloed van Christus, mocht ook in 2009 worden uitgedragen.

We zijn vaak benieuwd naar de vruchten op het zendingswerk. Dat is te begrijpen. Als we mogen horen dat de boodschap inderdaad een goede boodschap is geworden voor een arme zondaar, dan geeft dat blijdschap. Ook al komt dat niet altijd openbaar, toch is het zeker dat het Woord van God nooit ledig zal wederkeren. Het zal doen wat Hem behaagt. Eens zal blijken wat het zaad van het Woord heeft uitgewerkt in de levens van hen die door het zendingswerk in aanraking gekomen zijn met het Evangelie en in onze levens.

Met een budget van meer dan drie miljoen euro en een groot aantal medewerkers op de zendingsvelden en op het zendingsbureau is het zendingsgebeuren een heel bedrijf geworden. Dat alles mag ten dienste staan aan het grote doel dat het Koninkrijk van Christus openbaar mag komen onder de niet-gekerstende volken.

Hoe dat werk gedaan wordt is in het jaarverslag duidelijk uiteengezet. Het jaarverslag is duidelijk geschreven en brengt het zendingswerk heel dichtbij. Het werk, zoals dat mag worden

verricht op de verschillende posten, wordt heel inzichtelijk gemaakt. Het bevordert het meeleven met en de verbondenheid aan het zendingswerk. Ook door de in de brochure opgenomen illustraties.

In het jaarverslag 2009 schenkt het deputaatschap ook aandacht aan de

Zijn Raad zal bestaan. Hij zorgt er voor dat de blinde heidenen, nu van God gescheiden, eens Zijn heil erkennen'.

verwachtingen voor de toekomst. De werving en selectie van nieuwe zendingswerkers zal aandacht krijgen. De vervulling van bestaande vacatures is een punt van zorg, alsmede het uitzenden van zendingspredikanten. Ook daarvoor is het gedurig gebed van het thuisfront nodig. Of de Heere arbeiders wil uitstoten in dit deel van Zijn wijngaard.

Veel zaad dat wordt gestrooid, wordt weggeroofd of overwoekerd door ongelof, valse religies, bijgeloof, verslavingen en criminaliteit, zo lees ik in het verslag over het werk in Ecuador.

Op de andere zendingsvelden zal dat wellicht onder andere omstandigheden eveneens het geval zijn, maar de opdracht is: blijven zaaien. In de meeste gevallen is het zendingswerk een zaak van lange adem. Het vraagt van de werkers en van het deputaatschap en de gemeenten geduld en volharding. We zien graag plotselinge en zichtbare veranderingen van herten, maar ook op de zendingsvelden blijft het waar: Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden.

De Heere geve dat ook in de toekomst praktijk mag blijven waarmee het boek Handelingen afsluit: 'Predikende het Koninkrijk Gods, en lerende van den Heere Jezus Christus, met alle vrijmoedigheid'. Er staat geen Amen achter. Het Koninkrijk Gods is nog niet vol. Lukas eindigt het boek met het woordje "onverhinderd". Dat doet me denken aan Psalm 33:6 in de berijming van Datheen: 'Dat Hij eens besluit 't Zijner ere zal zonder hindering voortgaan'. Daaruit mogen de deputaten, de werkers en het thuisfront moed scheppen. Het is per slot van rekening niet onze zaak, maar Gods zaak. Zijn Raad zal bestaan. Hij zorgt er voor dat de blinde heidenen, nu van God gescheiden, eens Zijn heil erkennen'.

Het jaarverslag is gratis verkrijgbaar. U kunt het bestellen bij ZGG, telefoon 0348-489950, e-mail: zgg@cbgg.nl. Het jaarverslag is ook te downloaden van de website van ZGG: www.zgg.nl.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

De verwachting van de wederkomst

Heilsfeit

De wederkomst van Christus is een heilsfeit, het grote heilsfeit van de toekomst. Het verschil tussen de wederkomst en de andere heilsfeiten is dat het hier niet om gedenken gaat, maar om verwachten. Paulus spreekt over het gedenken van het feit dat Christus uit de doden is opgewekt (2 Tim.2:8), maar over het verwachten van Jezus Christus als Verlosser uit de hemelen (Filip. 3:20).

De wederkomst, de tweede komst van Christus, ligt in het verlengde van Zijn eerste komst. Omdat Christus gekomen is, zal Hij wederkomen. De eerste komst van Christus heeft de grond gelegd voor Zijn tweede komst. Paulus spreekt in dit verband over Zijn verschijning in Titus 2:11-13.

Het Griekse woord dat doorgaans voor de wederkomst gebruikt wordt is *parousia*. Dat woord heeft de betekenis van aanwezigheid, maar het duidt ook het begin van iemands aanwezigheid aan, vandaar de betekenis van komst, aankomst. In de tijd van het Nieuwe Testament werd de komst van een vorst, die een officieel bezoek aan een bepaald gebied bracht, aangeduid met het woord *parousia*. Er werd met verlangen naar uitgezien. De *parousia* van een vorst werd wel gezien als het begin van een nieuw tijdperk. Het Nieuwe Testament maakt duidelijk dat de bruidsgemeente de komst van haar Bruidegom verwacht.

De wederkomst is een wezenlijk deel van de middelaarswerk van Christus. Daar loopt alles op uit. Hij komt met de wolken en alle oog zal Hem zien, zegt de Openbaring. Het is de laatste en hoogste trap van Zijn verhoging. Het gaat van Zijn Opstanding naar Zijn wederkomst om te oordelen (Hand. 17:31). Er loop een duidelijke lijn van Zijn Hemelvaart naar Zijn wederkomst (Hand.1:11). Zijn zitten aan Gods rechterhand en Zijn wederkomst heeft Christus Zelf direct met elkaar verbonden (Matth. 26:64).

Met name de Openbaring is als geheel een boek van de toekomst en is er vol van dat Jezus komt, dat Hij de Komende is. Alle ingrijpende wereld-

gebeurtenissen, die in de Openbaring worden beschreven, prediken dat Christus de Komende is, dat Hij al onderweg is. In Zijn rede over de laatste dingen (Matth. 24, Mark. 13, Luk. 21) heeft Jezus Zijn komst met grote nadruk aangekondigd.

De werkelijkheid van de wederkomst

In Gods Woord wordt duidelijk gesproken over de werkelijkheid van de wederkomst. Toch wordt die bijbelse boodschap in de theologie van onze tijd sterk gereduceerd. Volgens de bekende theoloog R. Bultmann is het voor de moderne mens ongeloofwaardig dat Jezus is opgestaan uit de doden en ten hemel is gevaren. Vandaar dat een wederkomst van Christus door hem ook niet aanvaard wordt. De gedachte aan een wederkomst van Christus is niet in overeenstemming met het wereldbeeld van de moderne mens.

Het gaat erom dat we temidden van de verscheidenheid van beelden, die de Schrift gebruikt, de werkelijkheid van de boodschap vasthouden. Die kern is dat Jezus verschijnen zal voor de ogen van alle mensen.

De discussie in Leiden tussen de nieuwtestamenticus H.J. de Jonge en G.C. den Hertog een aantal jaren geleden (1995) over de verwachting van de wederkomst heeft nogal de aandacht getrokken. Volgens De Jonge moet in een christelijke theologie primair worden vastgehouden aan de overtuiging dat Gods heerschappij over mens en wereld begonnen is en definitief door zal zetten, eerder dan aan een verwachting van de wederkomst. Een dergelijke verwachting is voor ons niet meer aannemelijk. 'Hendaags theologisch spreken heeft niet alleen het bijbels getuigenis tot norm. Ook de menselijke situatie van

heden is een criterium waaraan het zich heeft te houden'.

Daarmee wordt de mogelijkheid van bovennatuurlijk ingrijpen in de wereldgeschiedenis bij voorbaat ontkennd. Daartegenover hield Den Hertog staande dat de komst van Gods Koninkrijk op geen enkele wijze kan worden losgemaakt van de verwachting van de wederkomst van Christus en daarin begrepen de opstanding der doden. Anders worden geloof, kerk en theologie wezenlijk aangetast.

Een argument van moderne theologen is, dat *parousia* gewoon komst betekent en niet meer dan dat. Het woord wederkomst zou een leegte tussen nu en straks veronderstellen. Daarop moeten we zeggen dat *parousia* zeker de betekenis van komst in zich heeft. Maar als de komst verwacht wordt van Hem, Die uit de hemel neerdaalde op de aarde en Die nu weer is opgevaren ten hemel, dan is dat niet anders dan Zijn wederkomst. De woorden 'Ik kom weder' (Joh. 14:3) doelen wel degelijk op de wederkomst van Christus.

De werkelijkheid van Zijn komen

Hoe zal Christus komen? De Bijbel geeft ons geen nauwkeurige beschrijving van de wijze waarop Hij komen zal. Het wordt ons beschreven in profetisch-apocalyptische taal, zoals iemand heeft gezegd, en met behulp van beelden. Er is wel gezegd dat de Bijbel in dichterlijke taal over de laatste dingen spreekt. Maar daarmee is de komst van Christus niet minder zeker. Ik las ergens over een kind dat met zijn vader liep te wandelen onder een flonkerende sterrenhemel en toen zei: 'Vader, als de verkeerde kant van de hemel al zo mooi is, hoe mooi moet dan de goede kant van de hemel niet zijn!' Wat voor wijzen en verstandigen verborgen blijft wordt de kinderens geopenbaard.

Het gaat erom dat we temidden van de verscheidenheid van beelden, die de Schrift gebruikt, de werkelijkheid van de boodschap vasthouden. Die kern is dat Jezus verschijnen zal voor de ogen van alle mensen. Dit verschijnen zal met ontzagwekkende tekenen gepaard gaan. En we hoeven ons niet in de war te laten brengen door vragen hoe mensen in Nederland en in Nieuw-Zeeland Hem tegelijkertijd zullen kunnen zien. God is groot en wij begrijpen het niet.

De verwachting van de wederkomst van Christus in eigen Persoon is hét centrale moment in de christelijke toekomstverwachting. Die verwach-

ting ligt samengevat in de woorden van Paulus in 1 Thessalonicenzen 4:13-18, waar hij zegt: 'Alzo zullen wij altijd met de Heere wezen'.

Zijn wederkomst zal het einde betekenen van de wereldgeschiedenis en van deze bedeling. Als Christus komt, zal de tijd niet meer zijn, maar is het eeuwigheid geworden. Wij, mensen

die gebonden zijn aan deze aardse dimensies van ruimte en tijd, kunnen ons nu niet voorstellen wat dat zal zijn. Daarom kan daarover alleen maar in dichterlijke taal, vol beelden, gesproken worden.

(wordt vervolgd)

Zeist, ds. J.J. van Eckveld

4

Joodse symboliek en wij

De talliet

In het artikel over de tsistsiet, de kwasten aan de kleding, naar het voorschrift van Numeri 15:38-40 wezen we reeds op de talliet, de gebedsmantel. Volgens Numeri 15 moet de tsistsiet worden aangebracht aan de hoeken van de kleding, als een gedenkteken.

Aan de hoeken van de kleding moet iets zijn, dat als een voortdurende waarschuwing tegen de zinnelijke verleiding wordt megedragen. De gedachten moeten voortdurend op God en op Zijn geopenbaarde wil worden gericht. Tegenwoordig heeft de gewone kleding niet meer vier hoeken en de tsistsiet is daaraan dan ook niet meer te vinden. Men draagt de tsistsiet aan de talliet, een speciale gebedsmantel, meestal van wol, katoen of zijde. Er zijn twee soorten: de kleine en de grote. De kleine talliet (talliet katán) wordt altijd gedragen, over een hemd en onder de bovenkleding. Het is een vierhoekige lap met in het midden een gat voor het hoofd. Het wordt vaak zo gedragen, dat de kwasten of franjes zichtbaar zijn. Zodra een joodse jongen kan spreken gaat hij een talliet katán dragen. Vaak wordt die door oma gemaakt.

De grote talliet wordt ook wel gebedsmantel genoemd. Het is een rechthoekige doek, in elk geval groot genoeg om hoofd en schouders te bedekken. Hij is wit met zwarte of blauwe strepen. Ze worden vervaardigd in speciale Joodse tallietweverijen. Om te kunnen zien wat de voor- en bovenkant is wordt er een strook stof (een

diadeem) op genaaid. Daarin staat vaak geweven het gebed dat wordt uitgesproken bij het aandoen van de talliet.

De talliet wordt omgelegd voordat men de tefillien (gebedsriemen) aanlegt. De talliet wordt tijdens het ochtendgebed gedragen. Slechts op Jom Kippoer (grote Verzoendag) wordt de talliet tijdens alle diensten gedragen. De talliet wordt altijd gedragen door hen die in de synagoge hun gebed verrichten. Voordat met de talliet omslaat, wordt een lofzegging gedaan: 'Gezegend zijt Gij, Heer, onze God, Koning der wereld, Die ons geheiligd heeft door Uw geboden en ons heeft bevolen ons te omhullen in de mantel met franjes'.

Na het omdoen van de talliet citeert men Psalm 36:8-12: 'Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o God! Dies de mensenkinderen onder de schaduw Uwer vleugelen toevlucht nemen, enz'. Meestal draagt men de talliet over de schouders, maar ultraorthodoxe Joden dragen de talliet ook over het hoofd tijdens de gebeden. Men gevoelt als het ware de tegenwoordigheid van God en bedekt soms het hoofd om daarmee uitdrukking te geven aan de eerbied voor God.

En wij? Wij dragen geen speciale gebedskleding. Dat vraagt de Heere ook niet van ons. Hij vraagt wel eerbied als we tot Hem naderen. Ik denk dat we verschillende dingen van dit Joodse

symbool kunnen leren. Behalve dat we geroepen worden ons steeds de geboden van de Heere voor ogen te houden, kunnen we ook nog op andere dingen wijzen.

In de eerste plaats zou ik willen wijzen op de verschuldigde eerbied als we naderen voor het aangezicht des Heeren om Hem onze geestelijke en tijdelijke nooddrift voor te leggen. Wat kunnen we daarbij vervallen in sleur en gewoonte. De eerbied ontbreekt zo vaak. We zijn nauwelijks of in het geheel niet doordrongen van het feit dat we naderen voor de allereerste Majesteit, voor de almachtige God. Die eerbied moet niet alleen tot uitdrukking komen in de woorden die we spreken, ook in de houding die we tijdens het gebed aannemen. Zijn onze woorden tijdens het gebed doortrokken van een besef van Gods heiligheid en onze nietigheid? Spreekt daaruit heilig ontzag voor de God van hemel en aarde? Hoe is onze houding tijdens het gebed? Getuigt het van eerbied en ontzag? Ook van verootmoediging? Nee, dan hoeven we niet een gebedsmantel over ons hoofd te trekken, maar is onze houding die van de dichter van Psalm 15: 'HEERE, wie zal verkeren in Uw tent? Wie zal wonen op den berg Uwer heiligheid?' Weten we nog dat God buiten Christus een verterend vuur en een eeuwige gloed is, bij Wie niemand wonen kan?

De gebedsmantel wordt niet alleen thuis gedragen, maar vooral ook in de synagoge; we zouden zeggen: in de openbare eredienst. Het is niet onverschillig hoe we ons kleden als we naar Gods huis gaan. Het wordt vandaag heel gewoon gevonden als we in onze vrijetijdskleding in Gods huis komen. Maar spreekt daar de noodzakelijke eerbied uit voor de heiligheid Gods? Want als we naar Gods huis komen, komen we onder de beademing van Zijn Woord, onder de bediening der verzoening. De doorleving daarvan vervult met heilige eerbied en diep ontzag. Dat verootmoedigt voor Gods aangezicht. Welk een wonder dat die hoge en heilige God met verloren zondaren te doen wil hebben. Nee, we hoeven ons niet op te tuigen naar de nieuwste mode, maar is Hij niet onze beste kleren waard?

(wordt vervolgd)

Capelle a/d IJssel, ds. W. Silfhout

“Naar Uw gemaakt bestek”.
Terugzien met het oog op de toekomst, door predikanten die de Geref. Gemeente van Zeist hebben gediend; uitg. kerkenraad van Zeist; 190 pag.; verkrijgbaar door overmaking van € 17,50 op bankrekening 37.52.74.227 t.n.v. genoemde kerkenraad.

Ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan van de Gereformeerde Gemeente Zeist (1884–2009) verscheen dit waardevolle gedenkbok. Waardevol, niet alleen omdat de 11 predikanten (inclusief de zendingspredikant en de huidige predikant) die de gemeente Zeist dienden aan de orde komen, maar zij komen ook ‘aan het Woord’. Van elke predikant is een korte levensschets opgenomen waarna één van de gehouden preken in de gemeente Zeist is opgenomen in dit boek. Het betreft dan ds. D. Wijting (1889-1892), ds. G. van Reenen (1899-1904), Oef. L. Wijting (1904-1906), ds. H. Roelofsen (1913-1927), ds. J.R. van Oordt (1928-1942), ds. M. Blok (1945-1949), ds. A. Vergunst (1950-1954), ds. A. Hofman (1958-1968), ds. G.J. van den Noort (1971-1973), ds. C. Sonneveld (zendingspredikant 1981-1990) en ds. J.J. van Ekeveld (1976-heden).

De gebruikte taal, de opbouw van de preken en de eigen accenten verschillen, maar treffend is dat de grondslag hetzelfde is gebleven: een Schriftuurlijk-bevindelijke prediking waarin eeuwig wel of eeuwig wee, levend uit de eerste Adam of ingelijfd in de tweede Adam en de verdere leidingen van de Heere met Zijn volk aan de orde komen. Tegelijk klinkt ook iets door van de zekere verwachting van Gods Kerk. Naar Gods gemaakt bestek zal Zijn Kerk gebouwd worden op het Fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus de uiterste Hoeksteen is. De titel van het boek wijst er op: “Naar Uw gemaakt bestek”, terugzien met het oog op de toekomst.

De Heere gaat door met Zijn Kerk-vergaderend werken niets daarvanschittert ook in de geschiedenis van de gemeente Zeist in die 125 jaar. Dan vallen mensen weg, maar blijft die ene Naam onder de hemel gegeven tot zaligheid over: *Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in*

der eeuwigheid’. Graag besluiten we met een citaat uit de preek van onze geliefde broeder, ds. Van Ekeveld, die de langste tijd de gemeente van Zeist mag dienen: *‘Hij wordt u gepredikt (...) als een machtige Jezus, hoe verdord en verschrompeld uw leven, uw handen ook mogen zijn. Het is voor Hem maar een wenk, Hij behoeft maar één woord te spreken en daar is genezing, daar is verlossing, daar is redding. Hij wordt u gepredikt als een volkomen Zaligmaker*’.

Geldermalsen, ds. B. Labee

“Leer mij van dag tot dag”,
door dr. Henk Florijn;
uitg. De Groot Goudriaan, Kampen;
ISBN: 978 90 8865 122 9;
393, blz.; € 24,90.

Dagboeken verschijnen er in velerlei vormen. Dit dagboek wijkt heel duidelijk af van wat we meestal daarin vinden. Hierin geen meditaties over Bijbelverzen, gegroepeerd rondom enkele thema’s

of naar aanleiding van bepaalde Bijbelboeken. Uitgangspunt voor dit dagboek is geheel anders: in plaats van meditaties heeft de samensteller gedichten uit de zestiende, zeventiende en achttiende eeuw opgenomen. Volgens de verantwoording betreft het ‘met name orthodox-gereformeerde poëzie waarin Bijbelgedeeltes berijmd, verklaard en toegepast worden’. De spelling van de gedichten is aangepast aan de huidige, moeilijke woorden zijn soms vervangen of worden verklaard in een voetnoot. Boven elk gedicht heeft de samensteller een Bijbeltekst geplaatst en onder elk gedicht een Bijbelgedeelte dat gelezen kan worden. Hij heeft daarbij de volgorde van de Bijbelboeken aangehouden. Het Oude Testament komt aan de orde in het gedeelte tot 15 augustus, vanaf 16 augustus sluiten de gedichten aan bij het Nieuwe Testament.

Moet de gebruiker een kenner of liefhebber van poëzie zijn? Welnee, het dag-

boek is toegankelijk voor jong en oud. Soms denken mensen dat gedichten moeilijk zijn. Dat is niet zo. Wel moet je er *tijd* voor nemen. Dat kan ook goed met dit dagboek. De opgenomen gedichten variëren in lengte van 6 tot ongeveer 30 regels. Het bijzondere van het boek is dus dat het van de lezer vraagt *zelf* te mediteren over de gedichten. Dat doen we tegenwoordig veel te weinig. Ga er dus rustig mee zitten, lees het aangegeven Bijbelgedeelte, lees het gedicht en mediteer erover!

’s-Gravenpolder, K.W. van Luik

“Korenaren uit de volle oogst”
door J.C. Philpot (opnieuw vertaald door M.A. de Korte);
uitg. Gebr. Koster, Barneveld;
ISBN 978-90-5551-546-2; € 24,90.

Uit de nagelaten preken van Philpot stelden zijn beide dochters twee dagboeken samen: “Korenaren uit de volle oogst” en “Door Baca’s vallei”. M.A. de Korte te Barneveld, gepensioneerd docent Engels, zorgde vooreennieuwe, onverkorte vertaling van “Korenaren”. Hij heeft in eenvoudig Nederlands weergegeven wat Philpot in tamelijk ingewikkeld Engels heeft willen zeggen. Dat initiatief is zeer te waarderen, want in de bekende (oudere) Nederlandse vertaling zitten nogal wat ingewikkelde zinsconstructies, lange hoofdzinnen die weer voorzien zijn van bijzinnen, en niet correct weergegeven bijbelteksten.

Dit dagboek verscheen in het Engels in 1862, de eerste Nederlandse vertaling in 1885. Dit boek is dus al meer dan een eeuw velen tot zegen geweest. Dat was ook Philpots oogmerk in zijn prediking: ‘Het is mijn begeerte de genade van God groot te maken, de zaligheid door Jezus Christus alleen te verkondigen, de zondigheid, hulpeloosheid en hopeloosheid van de mens in zijn natuurstaat te verklaren, de levende bevinding van Gods kinderen te beschrijven in hun moeite, verzoeking, smart, vertroosting en zegeningen’. Temidden van de vele dagboeken die in onze tijd verschijnen, zal naar we van harte hopen Philpots “Korenaren” zijn weg wel weer vinden. Misschien wil De Korte zich nu gaan bezighouden met “Door Baca’s vallei”? Graag!

Lieren,

J. van ‘t Hul

“Uit de schaduw. Onbekende Bijbelse personen belicht”, door ds. C. Neele; uitg. De Banier, Apeldoorn, 2009; ISBN 978 90 336 0682 3; 127 blz.; € 15,90

Ds. Neele heeft ons opnieuw voorzien van een boek met overdenkingen, dit keer over onbekende personen uit de Bijbel. Achtereenvolgens komen aan de orde: Micha, Rizpa, Oded, Hanánja, Salome, Enéas, Eutychus en Titus. Sommige namen zijn wel bekend, maar de geschiedenis van deze personen is vaak onderbelicht geweest. Nu ds. Neele de moeite heeft genomen het een en ander te onderzoeken, komen ze *uit de schaduw*. Onze vriend heeft echter meer op het oog gehad. Hij hoopt dat deze overdenkingen mogen aansporen tot onderzoek van de Schrift, ja meer, dat Christus, Die van nature voor ons zo'n verborgen Persoon is, uit de schaduw mag komen. Die begeerte proef je in deze acht overdenkingen.

De gevarieerdheid in deze overdenkingen doet weldadig aan. Hierdoor komt de geschakeerdheid van Gods Woord zo mooi naar voren. Het is opvallend dat er precies vier overdenkingen zijn uit het Oude Testament en vier uit het Nieuwe Testament. Evenwichtig! Er zijn waar-schuwendende overdenkingen, zoals die over Micha en Hanánja, maar ook zeer vertroostende zoals die over Rizpa en Salome. In de overdenking over Hanánja komt duidelijk naar voren hoe God door recht verlost en wat het betekent als Gods volk aan Gods kant komt te staan. In de overdenking over Salome komt één van de vrouwen bij het kruis en graf van Christus helder naar voren en wordt het geestelijk leven van Gods kinderen teer beschreven.

De meer historische overdenking over Titus laat een stukje levens- en tegelijk kerkgeschiedenis zien, waar heel wat studie achter moet zitten om het zo weer te geven. Wie deze overdenking gelezen heeft, heeft gelijk een goed overzicht over het leven van deze man, opgediept uit verschillende plaatsen uit het Nieuwe Testament. We zouden eigenlijk van alle overdenkingen wat willen zeggen, maar dat gaat natuurlijk niet. Wel wil ik nog opmerken dat verschillende overdenkingen te gebruiken zijn op of rondom Goede Vrijdag en Pasen, zoals de reeds genoemde over Salome en de opwekking van Eutychus na Pasen. Jonge mensen, als je iets moois wilt le-

zen, neem dan dit boekje, want aan jullie is in ruime mate gedacht en onze vriend heeft jullie de dienst des Heeren hartelijk willen aanbevelen. 'Denk toch niet klein over de Heere, jonge mensen. Er is een levende God in de hemel, of je dat nu beseft of niet. God verbindt je voor het eerst of opnieuw aan Zijn genadetroom. Hij is een God van wonderen en het is niet zwaar om Hem te dienen. De wereld gaat naar de eeuwige ondergang. Maar leven vanuit de kracht van Gods Woord, is écht leven!

De noodzaak van het werk Gods en de mogelijkheid hiervan horen we op verschillende momenten. Ook het (nader) onderwijs voor Gods kinderen is niet vergeten. Zo schriftuurlijk beschrijft onze broeder hoe Sion leren gaat waarom Christus in de dood moest gaan om zo het leven te verwerven. Salome ont-

moette ook de opgestane Levensvorst. Ds. Neele schrijft: 'O, wat is het groot, als we mogen zeggen: 'Christus heeft alles voor mij gedaan. Hij heeft betaald aan Gods eisende gerechtigheid. En Hij heeft die genade aan mijn hart toegepast'. Nee, dan praat je niet over jezelf. Dan vertel je wat *God* gedaan heeft. Dan blijft er van jezelf niet anders over dan een dood-schuldige, blinde, doemwaardige zondaar. Jezus, *Hij* heeft het alléén gedaan. Hij heeft alles overwonnen, en dat voor zo één als ik ben!

U begrijpt ondertussen wel welke overdenking mij zeer heeft geraakt. De andere zijn niet minder de moeite waard! Ik kan u deze bundel van onze geliefde broeder hartelijk aanbevelen!

Rijssen,

ds. D. de Wit

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Aalburg, Aalst, Brakel, Hoofd-dorp, Mijdrecht i.c.m. Nieuwer ter Aa, Nieuwdorp, Oosterland, Poederoyen, Rotterdam-Alexanderpolder, Spijkenisse i.c.m. Hoogvliet, Utrecht, Vlaardingingen, Westzaan en Wolphaartsdijk:
ds. A.J. de Waard te Boskoop;
Te Picture Butte (Canada):
ds. D. de Wit te Rijssen-West.

BEDANKT

Voor Barneveld-Centrum:
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
Voor Hoogeveen:
ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid;
Voor Kalamazoo (U.S.A.):
ds. L. Terlouw te Barendrecht.

■ BEVESTIGING/INTREDE

KAND. J. IJSSELSTEIN EN UITZENDING FAM. IJSSELSTEIN

Woensdag 9 juni was een blijde dag voor de Gereformeerde Gemeente van Houten. De Heere betoonde Zijn goedertierenheid en voegde een

dienstknecht toe aan de kring van onze gemeenten. Na een voorspoedige studie aan de Theologische School in Rotterdam werd student IJsselstein kandidaat gesteld en nadat hij het beroep van Houten aannam was het moment aangebroken van zijn bevestiging in het ambt van dienaar van het Goddelijke Woord. In de bevestigingsdienst ging ds. J.S. van der Net voor en bediende het Woord naar aanleiding van Richteren 6:14 het middelste gedeelte "Ga heen in deze uw kracht." Het thema van de preek was "De toerusting van Gideon". Dit thema werd uitgewerkt in twee gedachten "De klacht van Gideon" en "De kracht van God". Gideon zag op de omstandigheden en was moedeloos. God weet er van en komt Zelf tot Gideon met de boodschap "De Heere is met u, gij, strijdbare held!" Niet wat Gideon ervaart maar wat God zegt is van belang. Ook wij kunnen zo worstelen en moedeloos zijn. God weet het! Dan is het niet in eigen kracht maar door de genade die de Heere geven wil. Het gaat niet om Gideons (onze) kracht maar om de kracht die God verleent. De kracht van Zijn genade, die Christus verdient heeft. Paulus zegt 'Wordt krachtig in de Heere.'

Na lezing van het bevestigingsformulier en beantwoording door kandidaat IJsselsstein op de hem gestelde vragen met "Ja, ik, van ganser harte" knielde hij neer onder het zingen van psalm 134:2. Daarna werd onder de inmiddels geopende Bijbel, de kanselbijbel van de Gereformeerde Gemeente van Houten, door de bevestiger, ds. Van der Net, uitgesproken de bevestigingsformule uit het formulier, "God, onze hemelse Vader, Die u geroepen heeft tot deze heilige dienst, verlichte u door Zijn Geest, versterke u door Zijn hand en regere u zó in uw bediening, dat gij daarin behoorlijk en vruchtbaar moogt wandelen, tot grootmaking Zijns Naams en tot uitbreiding van het Rijk van Zijn Zoon Jezus Christus. Amen." Nadat de Bijbel weer was weggehaald en neergelegd, deed ds. J.J. van Ekeveld als eerste de handoplegging, waarbij hij de tekst uit 1 Korinthe 15:58 uitsprak: "Zo dan, mijn geliefde broeder! Zijt standvastig, onbewegelijk, altijd overvloedig zijnde in het werk des Heeren, als die weet, dat uw arbeid niet ijdel is in de Heere." Vervolgens sprak ds. A. Moerkerken tijdens de handoplegging de tekst uit 2 Timotheüs 2:15 uit: "Benaarstig u, om uzelf Gode beproefd voor te stellen, een arbeider die niet beschaamd wordt, die het Woord der waarheid recht snijdt." Daarna sprak ds. W. Visscher tijdens de handoplegging de tekst uit Jesaja 51:16 uit: "En Ik leg Mijn woorden in uw mond, en bedek u onder de schaduw van Mijn hand; om de hemel te planten en om de aarde te gronden, en om te zeggen tot Sion: Gij zijt mijn volk." Tenslotte sprak ouderling J.H. Doeven de tekst uit 2 Korinthe 12: 9a uit: "En Hij heeft tot mij gezegd: Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht." Daarna zong de gemeente de zojuist tot predikant bevestigde kandidaat staande psalm 134:3 toe. In dezelfde dienst werd familie IJsselstein uitgezonden door de Zending Gereformeerde Gemeenten. Ds. IJsselstein zal gaan werken als zendingspredikant en theologisch docent voor onze zusterkerk op Papua, de Gereja Jemaat Protestan di Indonesia (GJPI). De uitzending werd verricht door ds. L. Blok.

In de avonddienst deed ds. J. IJsselstein intrede en bediende het Woord naar aanleiding van Psalm 67:2 t/m 4. Het thema van de intredeprek was "De toekomst van het zendingswerk". Dit thema werd uitgewerkt in twee gedachten "Een zuchtend verlangen" en "Een zekere verhooring". De grondtoon van Psalm 67 is 'O God

wees ons genadig en zegen ons'. Zo alleen kan het zendingswerk gedaan worden. Het doel van de prediking is zondaren te brengen aan de voeten van Christus. Dan gaan zondaren de handen uitstrekken tot Hem. De Heere geeft de opdracht 'Gij zult Mijn getuigen zijn' en geeft daarbij ook de belofte: "De volken zullen U loven." Zendingswerk is Gods werk en we gaan in het voetspoor van Hem Die ons roept. De ganse aarde worde met Zijn heerlijkheid vervuld. Amen, ja amen.

Na de dienst werd ds. IJsselstein toegesproken door ds. J.J. van Ekeveld namens de Classis Utrecht en Particuliere Synode Noord-West, door ds. M. Karens namens het curatorium, door student Visser namens de studenten van de Theologische School en ouderling C.K. van der Ent namens de kerkenraad van de

Gereformeerde Gemeente van Houten.
J. Verhoeff, scriba.

■ AFSCHEID DS. W. HARINCK VAN WOERDEN

Op zondagavond 20 juni ging ds. W. Harinck vanwege zijn vertrek naar Moerkapelle voor de laatste maal als eigen herder en leraar in Woerden voor. Na bijna 13 jaar de gemeente te hebben gediend was het zijn wens om nog één keer vanuit de Schriften aan ons hart te leggen, waar het al die jaren in de prediking steeds om ging.

De tekst voor de afscheidsdienst was uit Matth. 22:42a: 'En zeide: wat dunkt u van de Christus?' Het thema van de preek was: 'De grote vraag van het Evangelie' waarbij twee gedachten werden behandeld: 1. de inhoud van die vraag en 2. het enig juiste antwoord op die vraag.

'Ons wordt een mening gevraagd over veel dingen. Hier wordt onze mening gevraagd over dat allerbelangrijkste: hoe staan wij tegenover God, tegenover Christus? Aan het antwoord dat wij daarop geven hangt het gewicht van de eeuwigheid. Het is een ontdekkende vraag. Velen hebben helemaal geen gedachten bij Christus. Anderen hebben verkeerde gedachten bij Hem. Maar in de harten van de zijnen doet de Heilige Geest de liefde van Christus smaken.

'Wat dunkt u van de Christus?' Rijke gedachten van Christus kunnen alleen maar samen gaan met geringe gedachten van onszelf. In een rechte prediking worden we bekend gemaakt met onszelf en worden we voor de spiegel van Gods wet gesteld. De Heilige Geest komt in ons leven dan ook met een andere vraag:

VAN DE REDACTIE

De Saambinder zal **niet** verschijnen op **29 juli a.s.** Gelieve hiervan goede nota te nemen, in het bijzonder met het oog op het aanleveren van opgaven inzake kerkdiensten, kerknieuws en andere berichten voor plaatsing in het nummer van **22 juli a.s.**, dat dus voor **twee** weken geldt.

'wat zegt u van uzelf?' De overtuiging wordt: 'ik moet Jezus vinden, of anders voor eeuwig verloren gaan'. We gaan om Hem zuchten. Is Hij zo onmisbaar voor u geworden? Volk des Heeren, als u antwoord geeft op de vraag wat u dunkt van de Christus, is Hij u dan niet boven alles dierbaar? Groot als het geloof door genade mag zeggen: 'Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods.' Gemeente, we hebben nooit gezegd dat u een heilige moest zijn om tot Christus te komen, maar dat u mocht komen arm en naakt. Al was u de voornaamste van de zondaren, het zal Christus niet hinderen u te behouden".

Na het amen van de preek wees de dominee nog op de goede jaren in Woerden en op de band die blijft. 'Verblijvend is dat de wijngaard ook jonge druifjes heeft. In mij ontbrak veel, maar alles is te vinden in mijn lieve Meester en Zender. Jonge mensen, al kunnen we soms zorgen hebben, er was ook ontroering onder het Woord. De kerkenraad, koster, organisten en velen die niet bij name kunnen worden genoemd, wordt hartelijk dank gezegd voor de ontvangen liefde en trouw.' Ook richtte de dominee zich met hartelijke bewoordingen tot zijn vrouw en kinderen.

Namens de classis Utrecht sprak ouderling J.H. Doeven woorden van dank voor de werkzaamheden in de classis, waaronder het consulentschap van Bodegraven.

Tenslotte sprak ouderling J.H. Mauritz nog namens kerkenraad en gemeente. Hij zegde hartelijk dank voor al de arbeid die de dominee onder ons mocht doen en voor de liefde en de leiding binnen de kerkenraad. In zijn dankwoord betrok hij ook mw. Harinck en de kinderen.

'Gemeente, het was de innerlijke vreugde van ds. Harinck om van Christus te mogen spreken tot een verzameling van zondaren. God zond deze dienaar met een doel. Er mocht vrucht zijn. Wat heeft het Woord voor u betekend?'

Tenslotte werd de dominee staande toegezongen Ps. 134: 1 en 3, waarna hij voor de laatste maal als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente legde.

J. Kroon, scriba.

■ **VERSLAG VERGADERING PARTICULIERE SYNODE OOST, 20 MEI 2010 TE BARNEVELD**

Op de avond voorafgaand aan de vergadering is een bidstond gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te De Valk-Wekerom. Hierin ging voor de preses van de vorige synode, ds. A. Schreuder van Rijssen-Zuid. Hij bediende het Woord uit Johannes 17: 15-17. Het thema was: De voorbedding van Christus voor Sion. Deze voorbedding verlost Sion van de wereld, bewaart Sion in de wereld en leidt Sion door de wereld.

Als predikant van de roepende kerk van De Valk-Wekerom opent ds. B.J. van Boven de vergadering. Hij laat zingen Ps.110:3 en 4, leest Hebr. 7:11-28 en gaat voor in gebed. Hij spreekt vervolgens een meditatief openingswoord naar aanleiding van Hebr. 7:24-25.

De tijdelijke preses roept alle afgevaardigden, de deputaten art. 48 DKO van de andere Particuliere Synoden alsmede de belangstellenden een hartelijk welkom toe.

Na het onderzoek van de lastbrieven wordt het moderamen samengesteld.

Na gehouden stemmingen worden verkozen tot preses ds. A. Schreuder, tot assessor-preses ds. A.Schot, tot scriba ds. F. Mulder, tot assessor-scriba oud. J.T. van den Berg en tot quaestor oud. K.H. de Heer.

Ds. J. Schipper, ds.W. Silfhout en ds. G. Clements brengen als deputaten art. 48 DKO groeten en zegenwensen over

namens resp. de PS Zuid, Zuid-West en Noord-West.

Ingekomen is een brief van de Raad van Advies van de SVRO waarin wordt ingegaan op de tijdens een eerdere PS-vergadering gestelde vraag of het aanbeveling zou verdienen de Raad rechtstreeks onder de PS Oost te laten ressorteren in plaats van, zoals nu het geval is, te doen rapporteren aan de betrokken classes. Hierover is advies ingewonnen bij het Deputaatschap Kerkrecht. Geadviseerd wordt om op kerkrechtelijke en praktisch- bestuurlijke gronden hiertoe niet over te gaan, dit mede in het licht van het feit dat een der betrokken classes tot het ressort van een andere PS behoort. De vergadering neemt dit advies over.

Deputaten art. 49 hebben verslag uitgebracht betreffende door hen bijgewoonde vergaderingen van de classes Barneveld respectievelijk Rijssen in verband met de examinering van de kandidaten G. Bredeweg en K. Boeder. Voorts zijn schriftelijke verslagen ontvangen van deputaten art. 48 DKO inzake door hen bijgewoonde vergaderingen van de andere Particuliere Synoden. Deze verslagen worden onder dankzegging aan de rapporteurs goedgekeurd.

Het rapport van de Stichting tot Financiële Hulpverlening aan instellingen in de Particuliere Synode Oost alsmede de jaarrekening van deze stichting over 2009 worden goedgekeurd. Op de gemeenten wordt een beroep gedaan de stichting financieel te blijven gedenken.

Bij het punt benoemingen wordt in de vacature voor secundus-deputaat art. 48, ontstaan door het vertrek van ds. J.J. Tanis, na stemming benoemd ds. C. Vogelaar. De overige primi en secundideputaten art. 48 en 49 worden bij acclamatie herbenoemd.

Wat betreft de Stichting tot Financiële Hulpverlening aan instellingen in de PS Oost worden op voordracht van de desbetreffende classes tot bestuurslid herbenoemd M. Snippe en A.C. Kooijman.

Naar de op 15 en 16 september a.s. te houden Generale Synode worden afgevaardigd als predikanten ds. C.A. van Dieren, ds. F. Mulder, ds. A. Schot, ds. A. Schreuder en ds. D. de Wit en als ouderlingen J.T. van den Berg, K.H. de Heer, C. Renes, H.A. Soetendaal en F. van Toor. Als secundi voor de predikanten in die volgorde ds. C. Hogchem, ds. B.J. van Boven, ds. C. Vogelaar, ds. G. Bredeweg en ds. A. Verschuure. Als secundi voor de ouderlingen: K. Karels, F. J. Verweij, A.C. Duifhuizen, E. J. Voortman en J. van Buuren.

Een stem uit het verleden

En als het besloten was, dat wij naar Italië zouden afvaren, leverden zij Paulus en enige andere gevangenen over aan een hoofdman over honderd, met name Julius, van de keizerlijke bende.

Handelingen 27: 2

Onder bevel van de officier Julius wordt Paulus tegelijk met een paar honderd misdadigers naar de stad Rome gebracht. En hoewel men had uitgezien naar een gunstige gelegenheid, slaagde men er niet in een schip met rechtstreekse bestemming naar de Keizerstad te vinden. Men moest zich tevreden stellen met een koopvaardijship.

Dat was de eerste tegenslag in de nu volgende lange reeks van tegenspoeden. De reis met een dergelijk schip, dat meer ingericht was op vervoer van koopwaar dan van mensen en verschillende havens aandeed om handel te drijven, betekende voor de in het open ruim samengepakte gevangenen een langdurige marteling. Gods volk neemt zijn weg op in het licht en zij moeten die weg in het donker uit gaan leven. Gods weg lag voor Paulus dadelijk in het donker. Zijn geloof werd onmiddellijk op de proef gesteld. Bekijk zelf het gezelschap maar, waarmee de apostel de reis maken moet.

In de enge ruimte waar Paulus zich bevindt zijn matrozen, die van ouds bekend stonden als ruw en goddeloos in hun uitleving. Er zijn soldaten aan boord, dan dat soort, dat eenmaal de ter dood veroordeelde Christus durfde bespotten en tergen met de doornenkroon. Zij dobbelden zelfs op Golgotha met Zijn mantel. Deze soldaten deinzen er even later niet terug voor het besluit alle gevangenen te vermoorden, opdat ze niet zullen ontvluchten. Verder is er een troep misdadigers, die zelfs in de ogen van de vloekers en de wreedaards het afschrapel van de maatschappij zijn. Zie, in dat gezelschap moet Paulus die lange reis maken. Dat moet wat geweest zijn voor Paulus.

Het was een wondere besturing Gods dat Paulus vergezeld werd door Lukas, de medicijnmeester, en Aristarchus, de vertegenwoordiger van de zendingskerken, die van het begin af de smaadheid van Christus met hem gedeeld hadden. Deze mannen gaven, zo merkt Calvijn op, het voorbeeld van 'heilige standvastigheid'. Zij vertegenwoordigden de gemeenschap der heiligen, die gegrond is in de gemeenschap met Christus.

Echter, hoe droevig het gezelschap was waarin zij verkeerden, het kon hen niet scheiden van de liefde van Christus. Ook op die reis en op dat schip heeft Paulus Gods raad moeten uitdienen en zijn licht laten schijnen voor de mensen.

wijlen ds. W.C. Lamain

De te behandelen punten betreffen de door classes ter inzending naar de Generale Synode ingediende instructies. De classis Kampen stelt voor om de vraag of in een bepaalde situatie een tweede huwelijk na echtscheiding geoorloofd is, door te zenden naar de GS. Het betreft een punt waarop naar het oordeel van de classis het rapport "De heilige huwelijke staat" zich niet duidelijk uitsprekt zodat alsnog een uitspraak van de GS wenselijk is. Na bespreking besluit de synode dit punt niet door te zenden. Overweging daarbij is dat de desbetreffende vraag aan de Commissie huwelijk en echtscheiding tijdens een binnenkort te houden ambtsdragerbijeenkomst kan worden voorgelegd. Voorts meldt ds. Silfhout, voorzitter van deze commissie, dat de vragen die de commissie hebben bereikt in de rapportage aan de GS zullen worden meegenomen.

De classis Kampen vraagt voorts de GS voor te stellen om de (ongeschreven) regel dat predikanten die met emeritaat gaan ook geen deel van deputaatschappen meer uitmaken te doen vervallen. Overweging daarbij is dat ook emerituspredikanten nu de last van een gemeente hen niet meer drukt, zeker in staat kunnen zijn om gelet op hun ervaring een zinvolle bijdrage in een deputaatschap te leveren. Dit voorstel leidt tot een brede gedachtewisseling. Geconstateerd wordt dat het verlenen van emeritaat nu kan plaatsvinden op 70-jarige leeftijd zonder een medische verklaring. Verschillende afgevaardigden spreken hun zorg er over uit, dat deze mogelijkheid er meer en meer toe gaat leiden dat emeritaat op die leeftijd een vanzelfsprekendheid wordt. Het aanvragen van emeritaat is een persoonlijke beslissing die een predikant moet nemen inzake een ambt dat in beginsel voor het leven geldt. Benadrukt wordt dat de kerk emeritaat moet blijven zien zoals de DKO daarover spreekt. Als op een emerituspredikant een beroep wordt gedaan vanuit de gemeenten om een bepaalde taak te vervullen dan ligt het primair voor de verantwoordelijkheid van de emeritus zelf of en in hoeverre deze daarop wil of kan ingaan. Besloten wordt de instructie niet door te zenden, mede omdat via een instructie van een der andere synoden al aandacht wordt gevraagd voor art. 13 DKO.

Op voorstel van de classis Rijssen besluit de PS in een instructie aan de GS te verzoeken om te komen tot een bezinning op de vraag op welke wijze de onder ons gebruikelijke catechisatiemethoden optimaal dienstbaar gemaakt kunnen worden aan het kerkelijk onderwijs aan onze jeugd. Daarbij gaat het om de

hanteerbaarheid van deze methoden in de huidige tijdsomstandigheden, zowel gericht op de catechiseermeesters als op de catechisanten. Achtergrond van deze instructie vormt enerzijds de diepe zorg om het behoud van onze jeugd, anderzijds de vrees dat de onder ons altijd met vrucht gebruikte methoden, in het bijzonder die van ds. A. Hellenbroek, op de achtergrond zouden geraken.

De classis Rijssen stelt tevens voor de GS aandacht te vragen voor de begeleiding van beginnende predikanten. Dit gelet op het feit dat in onze tijdsomstandigheden het ambt van herder en leraar steeds meer onder druk komt te staan. De classis denkt daarbij aan een vorm van mentorschap. De synode onderkent de behoefte aan ondersteuning, doch stelt vast dat kerkrechtelijk gezien er voor een mentoraat geen basis is. De primaire verantwoordelijkheid voor de ondersteuning van een beginnend predikant berust bij de kerkenraad. Een handreiking vanuit de opleiding zou hierbij wel een goede dienst kunnen bewijzen. Op grond hiervan besluit de synode de instructie gewijzigd door te zenden. Aande GS zal worden voorgesteld omaan het curatorium aandacht te vragen voor de ondersteuning en begeleiding van beginnende predikanten en terzake zonodig met voorstellen te komen.

De classis Rijssen stelt tenslotte voor om de GS te vragen om de mogelijkheid te onderzoeken te komen tot de oprichting van een eigen instelling voor moeilijk opvoedbare kinderen met gedragsproblemen. De classis overwoog dat in toenemende mate opgroeiende jongeren met gedragsproblemen door ernstige problemen in de thuissituaties uit huis moeten worden geplaatst in neutrale instellingen met alle gevolgen van dien. De vergadering onderkent

het belang van dit vraagstuk, maar acht het wenselijk de vraagstelling te verbreden tot het gehele terrein van de identiteitsgebonden jeugdzorg. Nagegaan zou moeten worden of er op nog meer gebieden leemten in het netwerk van voorzieningen in de jeugdzorg in eigen kring zijn en op welke wijze daarin zou kunnen worden voorzien. Daarbij wijst de PS er op, dat enerzijds de jeugdproblematiek ook in onze kring delatstestajaren onmiskenbaar is toegenomen. Anderzijds is de organisatie van de jeugdzorg inmiddels ingrijpend gewijzigd. Een hernieuwde bezinning op de noodzaak en mogelijkheden van eigen voorzieningen acht de PS dan ook alleszins op zijn plaats.

De gemeente Genemuiden wordt aangewezen om de PS Deo Volente bijeen te roepen op donderdag 26 mei 2011 te Kampen. De bidstond zal worden gehouden op 25 mei te Genemuiden. De preses van deze vergadering ds. A. Schreuder, hoopt daarin voor te gaan. De preses gaat over tot sluiting van de synode. Hij dankt de afgevaardigden voor de broederlijke wijze van vergaderen. Hij verzoekt ds. A. Schot te eindigen. Deze laat nog zingen Ps. 119:3 en gaat voor in dankgebed, waarna de preses de vergadering sluit.

J. T. van den Berg, assessor-scriba.

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2010

Pag. 127, **gemeente ARNHEM.**

Scriba van de diaconie is nu: J. Morren, St. Antonielaan 328, 6821 GP Arnhem, tel. 026-3514489, penningmeester@gergemarnhem.nl

BERICHTEN

■ VOORAANKONDIGING ZOMERCONFERENTIE VOOR STUDENTEN

Het Deputaatschap voor Studerenden van de Gereformeerde Gemeenten belegt op **vrijdag 10 en zaterdag 11 september** een conferentie voor alle

studenten die studeren aan een WO- of HBO-instelling.

Het thema is **'Christenstudent in universiteit en stad'**.

Op vrijdagavond is er een lezing over

'Geloof en wetenschap' door ds. D. de Wit.

Daarna zijn er vijf workshops:

1. 'Sociale wetenschappen' door prof. A. Aleman (Groningen)
 2. 'Natuurwetenschappen' door dr. H.J. Dannenberg (Amsterdam)
 3. 'Medische wetenschappen' door dr. H.J. Agteresch (Rotterdam)
 4. 'Economische en juridische wetenschappen' door prof. E. Dijkgraaf (Rotterdam) en prof. W. Zondag (Groningen)
 5. 'Letteren en literatuur' door drs. M. Verhoeven-Meeuse (Dordrecht)
- Het geheel wordt afgesloten met een forumbespreking.

Op zaterdagmorgen is er een lezing over 'Student en stad' door L. Nieuwenhuyzen MSc. Daarna vindt bespreking in groepen

plaats.

De conferentie wordt gehouden in het gebouw van Driestar Educatief te Gouda. Voor de eerstejaars studenten is er op **vrijdag 10 september om 16.00 uur** een speciale introductiebijeenkomst. Noteer alvast de data! Meer informatie kun je vinden op de website: www.studenteng.nl

■ ACTIEMARKT TE POEDEROIJEN

Actiemarkt op **zaterdag 17 juli** van 9.30-15.00 uur op het terrein naast dorpshuis Podarwic, Burg.Posweg 1a te Poederoyen. De opbrengst is bestemd voor het zendingswerk van de fam. Verboom, die momenteel in Nederland met verlof is vanuit Bolivia. De fam. Verboom is twee jaar geleden uitgezonden door onze zustergemeenten in Canada.

uur leesdienst en 18.30 uur (Doventolk) ds. Paul; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 uur ds C. Harinck en 18.30 uur ds Baan; Nieuwer ter Aa 19.15 uur ds. Van Rijswijk; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 15.00 uur ds. W.J. Karels; Nisse 14.00 uur ds. Van Krimpen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oosterend-Textel (in de Maartenskerk) 11.30 en 16.30 uur ds. Neele; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. Golverdingen; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Pater; Poederoyen 14.30 uur ds. Melis; Poortugaal 9.30 en 15.30 uur kand. Maljaars; Puttershoek 15.00 uur ds. Pater; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Verweij; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. De Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 18.30 uur stud. Huijser; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. Kattenberg; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. De Leeuw; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Bakker en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Verschuure; Sint Annaland 9.30 en 14.00 uur stud. Huijser; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 en 19.00 uur ds. Brugge; Stolwijk 10.00 uur ds. Paul; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Tholen 10.00, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur leesdienst en 18.30 uur ds. Van Gelder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Utrecht 10.00 uur ds. Van Gelder en 19.15 uur ds. Van der Net; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 15.30 uur ds. Verschuure; Vlaardingingen 10.00 en 16.30 uur ds. Mijnders; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. Brede weg en 14.00 uur ds. De Heer; Woerden 10.00 uur ds. P. Mulder; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. Meeuse en 18.00 uur ds. Golverdingen; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eckveld; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Vogelaar.

■ DINSDAG 13 JULI 2010

Aalburg 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Berkenwoude 19.30 uur ds. De Leeuw; Drachten 19.30 uur ds. W.J. Karels; Enter (In de Geref. Kerk, Rijssenseweg 11) 19.30 uur ds. Labee Leiderdorp 19.30 uur ds. Van Krimpen; Meeuwen 19.30 uur

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 11 JULI 2010

Aagtekerke 8.45 en 11.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst en 19.00 uur (H.D.) ds. Meeuse; Aalst 14.30 uur ds. Van Gelder; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 10.00 uur ds. Driessen; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Boogaard; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. Moens; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. W.J. Karels; Berkenwoude 19.00 uur ds. Kattenberg; Borssele 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Hakvoort; Boskoop 19.00 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken en 15.30 uur kand. G.W.S. Mulder; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 16.30 uur ds. Driessen; Den Helder 19.15 uur ds. Heijkamp (H.D.); Deventer 15.00 uur ds. Schreuder; Dinteloord 14.30 uur ds. Bakker; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. Boeder; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Drachten 9.30 en 19.00 uur stud. Visser; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 12.15 uur ds. F. Mulder en 19.00 uur leesdienst; Elspeet 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. Labee; Enter 9.30 en 18.30 uur ds. Labee; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur

ds. Hogchem; Goes 9.30 uur ds. Meeuse en 14.00 leesdienst en 18.00 uur ds. Tuinier Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Goudswaard 18.00 uur kand. G.W.S. Mulder; 's-Gravenhage 18.30 uur kand. Maljaars; 's-Gravenpolder 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. Van Rijswijk; Groningen 15.30 uur stud. Visser; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. De Waard; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hellevoetsluis 19.00 uur ds. Terlouw; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kamperland 9.30 en 16.00 uur ds. Baan; Kapelle-Biezelinge 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. Baan en 18.30 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 9.30, 14.00 en 18.00 uur ds. Van Manen; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur kand. G.W.S. Mulder en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. Hoogerland en 14.00 uur leesdienst; Leerdam 15.30 uur stud. Baaijens; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Marknesse 19.00 uur ds. Schot; Meeuwen 14.30 uur ds. Karens; Meliskerke 9.30, 14.30 en 19.00 uur leesdienst; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur Leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Moerkapelle 9.30

ds. Van Rijswijk; Naaldwijk 19.45 uur ds. Schreuder; Nieuwdorp 19.30 kand. Maljaars; Nisse 19.30 uur ds. Hakvoort; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. Bakker (bevest. ambtsdr.); Oosterland 19.30 uur ds. Baan; Opperdoes 19.30 uur ds. Mondria; Sint Philipsland 19.30 uur ds. Pater; Westkapelle 19.30 uur ds. Van Dieren; Westzaan 19.30 uur ds. Van Gelder.

■ WOENSDAG 14 JULI 2010

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. Van Aalst; Beekbergen 19.30 uur ds. Van Boven; Borssele 19.30 uur ds. Van Dieren; Brakel 19.30 uur ds. De Heer; Elspeet 19.30 uur ds. Van Belzen; Emmeloord 19.30 uur ds. Brugge; Ermelo 19.30 uur ds. Karens; Herkingen 19.30 uur ds. Silfhout; Hilversum 19.45 uur ds. Tanis; Hoogeveen 19.30 uur ds. Van der Net; Kamperland 19.30 uur ds. Baan; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. Mouw; Kortgene 19.30 uur ds. De Leeuw; Nieuw Beijerland 19.30 uur ds. Vermeij; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. Schot; Nijkerk 19.30 uur ds. Melis; Oostkapelle 19.30 uur ds. Hoogerland (voor de GBS); Poederoyen 19.30 uur ds. Beens; Rhenen 19.30 uur ds. Van Rijswijk; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Bakker; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Tuinier; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Spijkenisse 19.45 uur ds. Paul; Stolwijk 19.30 uur ds. F. Mulder; Utrecht 20.00 uur ds. Terlouw; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. Verschuure.

■ DONDERDAG 15 JULI 2010

Boskoop 19.30 uur ds. Hakvoort; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Schot; Goudswaard 19.30 uur ds. De Heer; Kampen 19.30 uur ds. Hogchem; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. Beens; Krabbendijke 19.30 uur ds. Moens (voor de Zending); Leerdam 19.30 uur ds. Schreuder; Opheusden 19.30 uur ds. Verweij; Ouddorp 19.30 uur ds. Driessen; Oudemirdum 19.30 uur ds. Van Belzen.

■ VRIJDAG 16 JULI 2010

Borssele 14.15 uur ds. Tuinier (huw.bev.); Middelburg-Centrum 14.45 uur ds. De Heer (huw.bev.); Nieuwerkerk Zld 13.30 uur ds. Gunst (huw.bev.); Veenendaal 14.15 uur ds. F. Mulder (huw.bev.).

Nieuw: **Luxe vak.huis** tot 5 pers. in pittoresk stadje **Tholen** (Zld.). Rust en ruimte. Ideaal voor wandelaars en fietsers. Info: 0166-607372 of 06-43914005.

Rust en ontspanning in de prachtige Eifel! Ruime appartementen te huur. Inl.: 0049 6594 258990 en www.huizesolagratia.nl

■ EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbelshop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o. NS- en busstation). Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur, zaterdag van 13.00-16.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

Steun het evangelisatiewerk door uw gift en belangstelling. Breng eens een bezoek aan onze evangelisatiepost. Hartelijk welkom! Openingstijden: dinsdag tot en met zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-l te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur. Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op vrijdag

van 11.00 tot 16.00 uur en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De Bron", Oude Bareellei 64; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend van dinsdag t/m vrijdag van 13.00-16.00, donderdagavond van 18.00-21.30 uur en zaterdag van 10.30-13.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.

Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg. Zondagse samenkomsten om 10.00 en 18.30 u.

Het inloopcentrum: Het Kruispunt, is geopend op di en wo van 14.00-17.00 u. Do van 10.00-17.00 u. Vr van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

Den Haag:

Inloophuis 'Het Kompas': Apeldoornse- laan 228, Den Haag.

Openingstijden: dinsdag 10.00 - 16.00 uur; woensdag 10.00 - 13.00 uur; donderdag t/m zaterdag 10.00 - 16.00 uur.

ADVERTENTIES

Voor alle gebaren van vriendschap, de bemoediging en de woorden, gesproken of geschreven, de handdruk, soms zonder woorden, die we mochten ontvangen van familie, bootvrienden, kennissen, oud collega's en collega's, ook van onze kinderen, wat we zeer waardeerden en meeleven van burens tijdens het ziek-zijn en na het overlijden van mijn lieve man en onze onvergetelijke vader, schoonvader en opa

Hans Roodbeen

zeggen wij u hartelijk dank.

Wij zijn diep getroffen door al uw warme uitingen van deelneming, alsmede het bijwonen van de rouwdienst.

Allen die Hans gekend hebben weten wat we in hem verloren hebben.

Het is troostend te weten gedragen te worden op uw gebeden en vriendschap.

Suzan Roodbeen-Driessen
Kinderen
Kleinkinderen

's-Gravenpolder, juli 2010

Om Uw goedheid eer te geven...

**Mannenchor 'Harpe Davids'
o.l.v. Albert Bekendam**

met medewerking van:

Organisten: Harm Beens en Jan Koster

Vleugel: Johan Bredewout

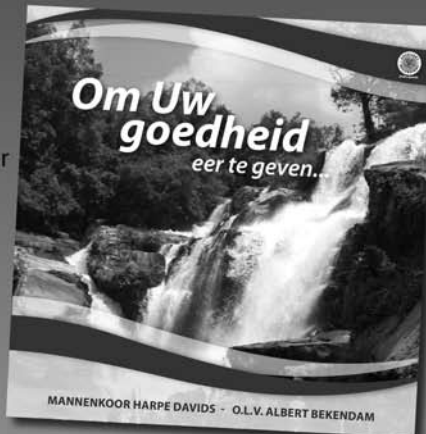
Panfluit: Leon Koppelman

Viool: Corrie Wielink

Trompet: Maurice van Dijk

Sopraan: Annemet Lems

Opnamelocatie: Bovenkerk te
Kampen

De eerste CD van mannenchor Harpe Davids! Opgenomen in een kerk met een fantastische akoestiek, met medewerking van geweldige musici en de warme klankkleur van ons koor. Allemaal ingrediënten voor een luisterrijke CD!

Tot **16-7-2010** is het mogelijk om vooraf in te tekenen voor deze CD. Gedurende deze periode worden er geen bezorgkosten in rekening gebracht.

De prijs van deze prachtige CD is € 15,-

De verwachting is dat onze CD eind augustus uitkomt.

Bestellen?

Ga naar onze website www.harpedavidsgenemuiden.nl of stuur uw adresgegevens en bestelling naar: MK Harpe Davids, p/a Kabel 13, 8281 NE, Genemuiden. Na ontvangst van uw betaling op rekeningnr. 32.33.27.923 t.n.v. mk Harpe Davids zullen we deze dan ook zo spoedig mogelijk opsturen.

**De netto-opbrengst is voor het Bijzondere Noden project:
"Gezondheidszorg voor moeders en kinderen in de
Dominicaanse Republiek"**

5-daagse busexcursiereis NORMANDIE

D.V. maandag 27 september t/m 1 oktober. Bezoek aan o.a. de invasie stranden en Le Memorial [grootste D-Day museum]. Verder gaan we naar Honfleur en Rouen. En we sluiten af met een dag Parijs. We verblijven in een luxe hotel in Caen. U reist met een Comfort Class touringcar. De opstaproute is als volgt: Alblasterdam, Klaaswaal, Dinteloord, Tholen, Krabbendijke, Krui-

nigen, Yerseke, Kapelle en Goes. Vervolgens door de Westerscheldetunnel naar Normandië. Opgeven kan t/m 30 juli. Maar wees op tijd, dezelfde reis gemaakt per 21 juni was geheel volgeboekt en had een wachtlijst. Reisleider is dhr. C. van den Bovenkamp.

5-daagse busexcursiereis MOEZEL

D.V. maandag 6 t/m 10 september. We verblijven in een sfeer- vol familiehotel dichtbij de rivier de Moezel. We bezoeken o.a. Cochem per boot, maken een huifkarrentocht door de wijnvelden, een dagtocht door het Rijndal, Koblenz en Bernkastel-Kues. We maken gebruik van twee opstaproutes: Taxiroute kerken Ger. Gem. Capelle a/d IJssel t/m Dordrecht. En de route Middelburg t/m Rilland. In Breda komen deze samen en reizen we gezamenlijk verder met een luxe touringcar. Opgeven kan t/m 31 juli. Maar wees ook hier op tijd, want een bezoek aan de Moezel in de maand september is wel heel erg mooi.

BURGTOURS - Margrietstraat 30 - 4401 EZ Yerseke
E-mail: info@burgtours.nl - tel. 0113-573681 - www.burgtours.nl

TE HUUR BARNEVELD: sfeervolle, karakteristieke, **vrijstaande woning** met schuur op een perceel van 521m². Gelegen in rustige straat met karakteristieke huizen. Schitterende, vrijgelegen tuin. Ideaal geschikt voor gezin of voor personen welke in de buurt van hun werkplek willen wonen. Ook geschikt voor meerdere alleenstaanden. Huurprijs: n.o.t.k. Informatie: 06-53314522.

Jonge vrouw (23) zoekt i.v.m. werk per 1/9 zelfst. **woonruimte** in omgeving Apeldoorn/ Rijssen. Reacties naar 06-30264214

Dordrecht. Te koop gezellig en degelijk **huis**, grote keuken. Ook geschikt voor twee werk. of studerende mensen. Tel. 078-696313274.

Zorgboerderij 'Buyskêrke' biedt zinvolle dagbesteding aan mensen met een beperking. Er is op de open dag van alles te doen en te koop:

- ✓ 10.30 uur onthulling naam van de verbouwde loods (dagbestedingsruimte);
- ✓ Koffie met bolus;
- ✓ Babbelaars;
- ✓ IJs en streekproducten;
- ✓ Kaarten, speelgoed en cadeau-artikelen;
- ✓ Broodje-worst en friet;
- ✓ Pony rijden;
- ✓ Rondleiding op de boerderij;
- ✓ Grabbelton.

Voor meer inlichtingen en vragen over de zorgboerderij kunt u contact opnemen met fam. Verhage.

Boudewijnskerke 5 0118-563142
4374 SB Zoutelande 06-45736755

Tevens willen we u er op attenderen dat we nog op zoek zijn naar vrijwilligers die de kinderen van en naar de zorgboerderij willen brengen.

begrafenisverzorging

Den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.

T. den Hollander
P.N. den Hollander
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Wij verzorgen begravenissen in Veenendaal, Ede, Bennekom, Wageningen, Rheden e.o.

TE HUUR in **Elspeet**, royale **vrijstaande woning** voor de vakantie, naast de Ger. Gem. kerk. Vrij week 30 en 32. Tel. nr. 06-20656165

Meisje(18) zoekt **kamer/kostadres** in (omgeving) **Nijmegen** voor ong. € 200 p/m incl. T 0649497116 E evdd1992@hotmail.com

Vakantie op Texel

De Verrassing.nl

Veertien accommodaties, waaronder acht bungalows en vijf nieuwe chalets.

De Noordel

Park achter De Verrassing. Vijf luxe bungalows met veel privacy.

De Noorderhoeve.nl

Twee vakantiewoningen voor zorgvakanties. Ook uitermate geschikt voor minder validen.

Boeken? Bel 0222 31 89 06

WELKOM OP DE P-CURSUS

Opvoeden is iets moois

Er komt vandaag veel op ouders af. Hoe gaat u met opvoedingsvragen om? De CGO biedt een mooie cursus aan waar handreiking geboden wordt bij de opvoeding.

Opzet?

De cursus omvat 8 avonden. Er zijn drie of vier deskundige cursusleiders die elk twee of drie avonden verzorgen. Elke avond begint om 19.45 uur en eindigt om 22.00 uur.

Waar?

Geldermalsen, Lisse, Emmeloord, Staphorst en Middelburg

Kosten?

€ 100,- per cursist; € 160,- per echtpaar

Opgave bij:

J. van Roest, Arnoldipad 13, 3123 NA Schiedam
Tel. 010-4717223

of per email: voorlichting@cgo.nu

Programma:

De programma's zijn te vinden op de website www.cgo.nu of bij onze voorlichter

Informatie:

Overige informatie: jh.mauritz@cgo.nu

CURSUSGODSDIENSTONDERWIJS

Jongeman, 22 jaar zoekt tijdelijk voor enkele dagen per week een **kostadres** omg. Rotterdam (weekend niet aanwezig).
Tel: 0118-602671.

Uddel. Te koop, 4 pers. chalet met eigen grond op een net en rustig recr. park. Met aangelegde tuin. Voor informatie bel 0577401231 en vraag naar Staanplaats 35

TE KOOP: goed onderhouden **HOEKWONING**, 's-Gravenpolder, Ganzerikstraat 7
bouwjaar 1991, perceelopp. 170 m², inhoud 340 m³, bijkeuken, HR combiketel 2007, vrijwel geheel voorzien van rolluiken en horren, tuin met vrij achterom, stenen berging en degelijke houten overkapping, 4 slaapkamers, dicht bij kerk en school, zie www.huislijn.nl.
vr.pr.: € 187.500 k.k.,
tel. 06-16011843

Verpl.stud. zoekt **woonruimte** tijdens stage Ikkazia zh R'dam voor sept t/m jan. Reactie graag naar petraroz@live.nl

Te huur: **4 pers car. in Burgh Haamstede** (Zeeland) Bezet van 31-7 t/m 18/8. Tel. 06-51894374.

Grote hoekwoning (inh. 380 m³) in **Elspeet** (Roggeweg 19).
Kijk op www.roggeweg19.nl of bel 06-29006634.

Te huur gevr. zelfst. woonruimte in **VEENENDAAL** e.o. voor jonge vr. werkzaam in onderwijs.
Tel.06-10412997

HOUTSNIJWERK
Ook teksten in div. modellen.
G. van den Dikkenberg, Munnikenweg 11, 3905 MD Veenendaal.
Tel./fax 0318 540252.

Voor een zorgzame begeleiding

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Ambtskleding
2- of 3-delige kostuums, preekjassen
overhemden, dassen, hoeden

Trouwkostuums
jacquets, gilets, schoenen,
accessoires

Geerts
herenkleding Dorpsstraat 229,
3925 KC Scherpenzeel
tel. (033) 277 88 99

T.h.: **vak.won.** in Kortgene,
ZEELAND. V.a. 20 aug.
www.boerderijvakantiezeeland.nl
Tel: 0113-302209

*Voor een waardige en
stijlvolle verzorging
van begrafenissen*

met aandacht voor uw persoonlijke wensen.
In alle rust, vertrouwdelijk en met bescheidenheid.

Wij verzorgen alléén begrafenissen door het gehele
land en zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.
• H. de Jongh • P.H. van der Leer • D.D.E. Melieste.

Begrafenisonderneming de Jongh
Hardinxveld-Giessendam T (0184) 611 154
Waardenburg T (0418) 652 039
Werkendam T (0183) 701 017

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Alberta / Canada
Vakantiewoning - 2 tot 8 pers.
noblefordvacations@yahoo.com
Tel. 001-403-381-4971.

Christelijke begrafenisverzorging
De Bruijn

Voor een meer eervolle begrafenisverzorging
in de provincie Utrecht en
de regio's Gouda en Hilversum.
Tel. 0346-281711.
Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

BBV **Barneveldse
Begrafenis Vereniging**

voor een eervolle, eenvoudige verzorging
van begrafenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

't Boekenhoekje
Het adres voor verantwoorde lectuur

Leesboeken	Theologische werken	Cadeau-artikelen
Kinderboeken	Verklaringen van	CD's
Bijbels	Bijbel, Catechismus e.a.	Muziekcassettes
(Statenvertaling)	Levensbeschrijvingen	Bladmuziek
Psalmboeken	Diverse wenskaarten	

Kom gerust eens snuffelen in onze gezellige winkel

Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 9.00 u. tot 16.00 u. zaterdag van 9.00 u. tot 13.00 u.
Goudenregenstraat 24 - 2906 CM Capelle a/d IJssel - tel. (010) 442 22 12 - privé (010) 451 28 82

REVOKE *Reformatische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echtparen*

De vereniging streeft onder meer naar:

- het bevorderen van contacten tussen ongewild kinderloze echtparen
- het steun verlenen aan deze doelgroep
- het geven van voorlichting
- ethische aspecten belichten op behandelmethoden voor onvruchtbaarheid

Info: www.revoke.nl e-mail: info@revoke.nl tel. 0184-642253

Jongerenblad Daniël

*Daniël is hét jongerenblad dat actueel,
aansprekend en bezinnend tegelijk is.
Een jongerenblad dat geeft om jongeren.
Daniël kost slechts € 27 per jaar.*

Fam./dhr./mw.*
Initialen: _____ Tussenvoegsel(s) _____
Achternaam: _____
Adres: _____
Postcode: _____
Woonplaats: _____
Bank- of giro nr: _____
Geboortedatum: _____ (dd-mm-jjjj)**
Telefoonnummer: _____
Email: _____

* Doorhalen wat niet van toepassing is. ** Van de rekeninghouder.

Bon opsturen naar:
Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten
Antwoordnummer 2108
3440 VB Woerden

Of vul de bon in op www.jbgg.nl/daniel

jeugdbond
Gereformeerde Gemeenten

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horsssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

- DIVERSE BLOKFLUITEN
- DWARSFLUITEN
- MUZIEKSTANDAARDS
- ROEMEENSE PANFLUITEN
- VIOLIN

R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

NIEUW SCHIPPERSBOEK

13.95

Deel 12 uit de Schippersserie

Hermien

W. Schippers

Hermien Erwald verbreekt de verkering met Frans Ruisink, een rijke zoon van een grote bouwondernemer, wanneer blijkt dat deze niet bereid is Hermiens oude oma in hun toekomstige woning op te nemen. Hermien krijgt hierna als levenstaak om de depressieve dochter van mevrouw Nicholter op te vangen. Toch kan ze Frans Ruisink niet vergeten. Dat blijkt in het bijzonder wanneer deze een ernstig ongeluk krijgt en diens zoon alleen dreigt achter te blijven.

uitgeverij en boekhandel
de Ramshoorn
Lange Vorststr. 21 Goes
Tel. 0113-221909
www.ramshoorn.nl

Ik bestel hierbij: ex. **HERMIEN** à 13,95
 Ik neem een abonnement op de Schippersserie à 9,95 per deel
Aangeschafte delen vervallen/elke 2 maanden nieuw deel/nalevering kan via boekhandel/na opzegging ontvangt u nog 3 delen

Naam
Adres
Postcode
Woonplaats
Telefoonnr.

Bon, in envelop, zonder postzegel, zenden aan:
De Ramshoorn, Antwoordnummer 860, 4460 WB Goes

3 nieuwe uitgaven van Symfonia

Zondagavond
Meditatief orgelspel over de Psalmen vanuit de Grote Kerk in Tholen.
Martin Weststrate, orgel.

€ 14,95

De eerste mensen
(vertellingen bij de Bijbel)
Vertel-Cd voor kinderen, Bijbelse verhalen geschreven door:
Ds. C.J. Meuse

€ 9,95

Psalmen met een thema
Deel 1

Massale niet-ritmische samenhang vanuit de Grote Kerk in Tholen. Meditaties van ds. G.J. van Aalst zijn opgenomen in het boeklet
Orgel: Martin Weststrate

€ 14,95

Deze CD's zijn verkrijgbaar bij de Chr. muziek- en boekhandel.

Symfonia
distributie

Tel. 0113 - 700 122 of 06 - 41 23 41 13
Fax 084 - 83 69 064 - info@symfonia.nu

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.
Schoonhovens Silverhuys B.V.
Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

Last minute! Royale tussenwoning te huur in Nunspeet.
Vrij van 17 t/m 30 juli.
Welkom op de Veluwe!
Bel snel naar: 0341-254153.

MATTHEW HENRY
VERKLARING VAN HET OUDE EN NIEUWE TESTAMENT

8^e druk

9 delen

Gebonden in scabra-leer
Formaat: 17 x 24,5 cm.
Omvang: 7420 blz.
Verschijnt DV sept. 2010

Intekenprijs **€ 325,-**

Na 1 augustus 2010 **€ 375,-**
Uw voordeel
€ 50,-

Uitgeverij Boekhandel

Gebr. Koster
Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86
www.gebrkoster.nl

KO1035

Ja, ik teken in op de negen-delige Bijbelverklaring van Matthew Henry voor de intekenprijs van **325,-**

Stuur de bon in een envelop, zonder postzegel, aan:
BOEKHANDEL GEBR. KOSTER
Antwoordnummer 1052
3770 VB Barneveld

Naam:.....
Adres:.....
Postcode:.....
Woonplaats:.....
Telefoon:.....

kina
begrafenisverzorging

Tel. (010) 458 31 12

Dag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden

D.W. Schipper
010-450 66 26
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Zelfstandige woonruimte gezocht voor jonge werkende vrouw in Barneveld of directe omgeving, tel 06-40534044.

Reformatrice Psychologenpraktijk Nederland

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwelijk, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autistisch Spectrum Stoornis

Tevens bieden wij hulp bij PGB aanvragen en verlenen.

Voor meer informatie of aanmelding:
010 - 483 64 08

Vestigingslocatie: Alblasterdam
info@rpnderland.nl www.rpnderland.nl

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begrafenis*
Begravenissen

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

Wij verzorgen alleen begravenissen
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden

AMBTSKLEDING | ROUWKLEDING
KOORKLEDING | ZAKELIJKE KLEDING

T (033) 258 98 30

Tel. bereikbaar van ma - za van 8.00 - 20.00 u
SERVICE AAN HUIS MOGELIJK

OOSTEINDE 85A | SCHERPENZEEL
WWW.BOEDERCOMFORTKLEDING.NL

Karel Pul begrafenisverzorging

- Dag en nacht bereikbaar voor persoonlijke zorg
- Wij verzorgen begravenissen op de gehele Veluwe en omliggende plaatsen

Tel. 0341-562757 www.karelpul.nl
Korpersteeg 24a, 3853 LD Ermelo

Zorg dichtbij

- Waar u ook woont, Agathos brengt zorg dichtbij:
- Huishoudelijke verzorging
 - Persoonlijke verzorging
 - Verpleging
 - Psychosociale zorg

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen. Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos
THUISZORG

T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl

Zorg met een eigen kleur

Familie/ vakantiehuis "Haus Irmgard" op de Hunsrück (Duitsland) ± 25 km vanaf de moezel en ± 25 km vanaf de Rijn. 25 slaapplekken, onderverdeeld in div. appartementen. Ook per appartement te huur. www.hetankermaritiem.nl/hausirmgard.html
Tel. 06 20735340/ 0620735341

Vakantieland of zendingsland?

NEDERLAND HEEFT ZEKER HEEL MOOIE PLEKJES WAAR VEEL MENSEN IEDER JAAR WEER VAN MOGEN GENIETEN. MAAR DOOR HUN WERK ZIEN EVANGELISTEN OOK DE ANDERE ZIJDE VAN ONS LAND. ZOVEEL MENSEN DIE ZONDER GOD EN ZIJN WOORD LEVEN EN - ALS HIJ HET NIET VERHOEDT - ZO ZULLEN STERVEN. DE NOODZAKELIJKHEID VAN HET EVANGELISATIEWERK NEEMT ALLEEN MAAR TOE. HET KAN EIGENLIJK GEEN VAKANTIE HEBBEN. ONZE EVANGELISTEN VRAGEN OOK UW GEBED EN GAVE VOOR DEZE DONKERE KANT VAN ONS NEDERLAND.

WILT U EEN VAKANTIEGIFT GEVEN T.B.V. HET EVANGELISATIEWERK? DAT KAN OP BANKREKENINGNUMMER 3624.26.457 T.N.V. DEP. EVANGELISATIE WOERDEN O.V.V. VAKANTIEGIFT 2010. OF VUL DE MACHTIGING HIERNAAST IN. HARTELIJK DANK!

Mijn vakantiegift is:

- 10 EURO
 25 EURO
 50 EURO
 100 EURO
 EURO

NAAM: DHR./MEVR. _____

ADRES: _____

PCODE/PLAATS: _____

BANK-/GIROREKENING: _____

HANDTEKENING: _____

STUUR DE BON IN EEN ENVELOP NAAR DEP. EVANGELISATIE, ANTWOORDNR 2499, 3440 WB WOERDEN

Het bedrag wordt eenmalig van uw rekening afgeschreven. U heeft het recht binnen 30 dagen uw gift te laten terugstorten.